

**ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
DEPARTAMENT STATYSTYKI**

**UBEZPIECZENI PODDANI REHABILITACJI
LECZNICZEJ W RAMACH PREWENCJI
RENTOWEJ ZUS W 2009 ROKU**

Warszawa 2011

Opracowały:

Małgorzata Łabęcka

Ewa Kocemba-Gumowska

Akceptowała:

Hanna Markowska

Wicedyrektor Departamentu

Spis treści

	strona
1. Wprowadzenie	5
2. Cechy społeczno-zawodowe ubezpieczonych poddanych rehabilitacji leczniczej	8
3. Świadczenia pobierane przez ubezpieczonych przed rehabilitacją leczniczą	26
4. Świadczenia pobierane w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji leczniczej	38
4.1. Świadczenia pobierane po rehabilitacji bez względu na chorobę będącą przyczyną rehabilitacji	38
4.2. Świadczenia pobierane po rehabilitacji z tytułu choroby będącej przyczyną rehabilitacji	49
5. Opinia o zdolności do pracy w momencie zakończenia rehabilitacji leczniczej	60
6. Podsumowanie	66

1. WPROWADZENIE

Wzrastająca liczba osób czynnych zawodowo, które z powodu chorób lub wypadków i ich następstw tracą czasowo lub trwale zdolność do pracy zarobkowej i otrzymujących w związku z tym świadczenia z tytułu niezdolności do pracy stworzyła konieczność poszerzenia zakresu działalności instytucji ubezpieczeń społecznych o obowiązek prowadzenia prewencji rentowej, w tym działalności profilaktyczno-rehabilitacyjnej.

W Polsce programy rehabilitacji leczniczej prowadzą takie instytucje, jak Narodowy Fundusz Zdrowia, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Działalność rehabilitacyjna prowadzona przez wymienione instytucje obejmuje swym zasięgiem ściśle określone grupy odbiorców, więc nie tylko nie stanowi dla siebie konkurencji, ale wzajemnie się uzupełnia.

Program rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej prowadzony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych skierowany jest do osób w wieku produkcyjnym, które w wyniku następstw chorób i urazów są zagrożone utratą zdolności do pracy, ale rokują odzyskanie tej zdolności po zastosowaniu odpowiedniego leczenia rehabilitacyjnego. Mają więc one szansę powrotu do pracy zarobkowej. Na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej kierowani są ubezpieczeni zagrożeni stałą lub długoterminową niezdolnością do pracy, jak również osoby pobierające rentę okresową z tytułu niezdolności do pracy.

Poza rehabilitacją medyczną program rehabilitacji leczniczej obejmuje rehabilitację psychologiczną, edukację zdrowotną, naukę zasad zdrowego żywienia.

Podstawą skierowania osoby ubezpieczonej do ośrodka rehabilitacyjnego jest wydane przez lekarza orzecznika ZUS orzeczenie o potrzebie rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS, wydane na wniosek lekarza prowadzącego leczenie. Ponadto lekarz orzecznik może orzec o potrzebie rehabilitacji leczniczej w związku z: kontrolą prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy, orzekaniem o przyznaniu uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego, w trakcie orzekania o niezdolności do pracy do celów rentowych.

Jeżeli lekarz stwierdzi zagrożenie niezdolnością do pracy, może skierować na rehabilitację we wczesnej fazie choroby również ubezpieczonych, którzy w momencie skierowania nie pobierali żadnych świadczeń. Rozpoczęcie rehabilitacji na wniosek lekarzy

prowadzących leczenie w początkowym okresie choroby daje większe szanse na odzyskanie sprawności organizmu i szybszy powrót do pracy oraz niewątpliwie obniża koszty leczenia.

Od momentu wprowadzenia programu rehabilitacji leczniczej Departament Statystyki i Prognoz Aktuarnych ZUS prowadzi coroczne badanie statystyczne osób poddanych rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej, mające na celu ocenę skuteczności rehabilitacji leczniczej mierzonej świadczeniami pobieranymi bądź nie pobieranymi w okresie 12 miesięcy po jej zakończeniu.

W 2011r. przeprowadzono kolejne ankietowe badanie statystyczne na reprezentatywnej próbie, wylosowanej z populacji 73,4 tys. osób poddanych rehabilitacji leczniczej w 2009r.

Przyjmując, podobnie jak w badaniach w latach poprzednich, maksymalny błąd szacunku wynoszący $d = 1,2\%$ oraz współczynnik ufności $1 - \alpha = 0,95$ otrzymano minimalną liczebność próby losowej stanowiącą 10% badanej populacji, tj. 7,4 tys. osób.

Doboru jednostek do próby dokonano zachowując schemat losowania proporcjonalnego warstwowego bez zwracania. Utworzono następujące warstwy losowania : oddział ZUS, profil rehabilitacji, płeć osób rehabilitowanych, rodzaj świadczenia pobieranego w momencie skierowania na rehabilitację leczniczą.

Dla wylosowanych do badania statystycznego ok. 7,4 tys. osób, w oparciu o dokumentację źródłową zawartą w aktach w oddziałach ZUS, zostały wypełnione ankiety, na których zebrano m.in. informacje o:

- świadczeniach pobieranych przed skierowaniem na rehabilitację,
- świadczeniach pobieranych w okresie 12 miesięcy od zakończenia rehabilitacji,
- jednostkach chorobowych będących przyczyną niezdolności do pracy,
- cechach demograficzno-społecznych badanych osób, takich jak wiek, płeć, wykształcenie, zawód, miejsce zamieszkania.

Uzyskane wyniki zostały uogólnione na całą populację 73,4 tys. ubezpieczonych poddanych rehabilitacji leczniczej w 2009r.

Zebrany materiał usystematyzowano w kilku płaszczyznach. Wyniki badania zaprezentowano pod kątem skuteczności procesu rehabilitacji leczniczej analizując:

- rodzaje świadczeń i okresy ich pobierania, jednostki chorobowe będące przyczyną rehabilitacji w momencie skierowania na leczenie rehabilitacyjne,

- rodzaje świadczeń pobieranych w okresie 12 miesięcy po zakończonej rehabilitacji leczniczej, zarówno w odniesieniu do całej populacji rehabilitowanych, jak i wyodrębnionej grupy osób, u których wystąpiła zgodność choroby (porównanie numerów statystycznych jednostek chorobowych) z tytułu której pobierali świadczenie po rehabilitacji z chorobą będącą przyczyną skierowania na rehabilitację leczniczą.

Metodologia badania została opracowana w uzgodnieniu z Departamentem Prewencji i Rehabilitacji.

2. CECHY SPOŁECZNO-ZAWODOWE UBEZPIECZONYCH PODDANYCH REHABILITACJI LECZNICZEJ

W ramach prewencji rentowej ZUS rehabilitacji leczniczej przeprowadzonej w 2009r. podlegały dysfunkcje wynikające ze schorzeń:

- narządu ruchu,
- układu krążenia,
- układu oddechowego,
- choroby psychosomatyczne.

W przypadku chorób narządu ruchu i chorób układu krążenia oprócz leczenia stacjonarnego w ośrodkach rehabilitacyjnych, dostępna jest ambulatoryjna forma rehabilitacji leczniczej dla osób, które z różnych względów nie mogą wyjechać poza miejsce zamieszkania.

Ponadto w 2009 roku ZUS wprowadził nowe pilotażowe programy rehabilitacji:

- dla kobiet po operacji nowotworu narządu rodowego,
- dla osób po operacji nowotworu gruczołu piersiowego,
- monitorowaną telemedycznie rehabilitację kardiologiczną w warunkach domowych.

Rehabilitacja onkologiczna ma na celu zapobieganie i niwelowanie powikłań i zaburzeń występujących w leczeniu onkologicznym. Ma również wspomagać bezpośrednie leczenie nowotworów poprzez aktywność ruchową podwyższającą odporność organizmu, redukować stres, zmniejszać uczucie izolacji u osób leczonych z powodu nowotworów.

Rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych uzupełnia pozostałe dwie formy tej rehabilitacji, tj. stacjonarną i ambulatoryjną. Choroby układu krążenia to jedna z głównych przyczyn niezdolności do pracy, narastania kosztów opieki zdrowotnej oraz główna przyczyna przedwczesnych zgonów. Z tego względu każda dodatkowa forma rehabilitacji skierowana do osób z tymi chorobami ma na celu przyczyniać się do przeciwdziałania tym niekorzystnym zjawiskom.

W 2009r. programem rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej objętych zostało ogółem 73,4 tys. ubezpieczonych, tj. o 6,2 tys. osób więcej niż w 2008r.

W populacji osób poddanych rehabilitacji leczniczej, podobnie jak w ubiegłych latach, dominowały osoby ze schorzeniami narządu ruchu. Z powodu tych chorób leczeniu rehabilitacyjnemu poddano 58 tys. osób, z czego 49,2 w systemie stacjonarnym i 8,8 tys. w systemie ambulatoryjnym. Drugą pod względem liczebności grupę rehabilitowanych stanowiły osoby z chorobami układu krążenia. Z powodu tych chorób rehabilitację

w systemach stacjonarnym i ambulatoryjnym odbyło 8,7 tys. osób. Ponadto z rehabilitacji skorzystało także 4,5 tys. ubezpieczonych z chorobami psychosomatycznymi i 2,0 tys. osób z chorobami układu oddechowego. W ramach programów pilotażowych rehabilitacji poddano 0,2 tys. ubezpieczonych.

Z porównania tych danych z analogicznymi z ubiegłego roku wynika, że w stosunku do 2008r. liczba skierowanych z powodu chorób narządu ruchu wzrosła o 5,9 tys. osób, w związku z chorobami układu krążenia zwiększyła się o 0,3 tys. osób. Natomiast zmniejszyła się liczba rehabilitowanych z powodu chorób psychosomatycznych - o 0,5 tys. osób oraz wskutek chorób układu oddechowego - o 0,4 tys. osób.

Do najczęściej występujących chorób narządu ruchu, które są przyczyną kierowania na rehabilitację leczniczą należą zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, choroby grzbietu i kręgow szyjnych, a także następstwa urazów głowy, tułowia i kończyn. Wśród chorób układu krążenia jako przyczyna chorobowa rehabilitacji, dominują różne postaci choroby niedokrwiennej serca oraz samoistne pierwotne nadciśnienie, stany po operacyjnym leczeniu choroby wieńcowej. W grupie schorzeń układu oddechowego przeważają przewlekłe choroby płuc i dychawica oskrzelowa, przewlekłe zapalenie oskrzeli. Z grupy chorób psychosomatycznych rehabilitacja lecznicza prowadzona jest przede wszystkim w przypadkach zaburzeń nastroju (zaburzenia depresyjne) oraz zaburzeń nerwicowych.

Średni wiek ubezpieczonych w momencie skierowania na rehabilitację w 2009r. wynosił 48,2 lat: dla mężczyzn - 48,5 lat, dla kobiet – 47,9 lat. Najstarszą grupę wiekową stanowiły osoby z chorobami układu krążenia – 53,4 lat. Średni wiek mężczyzn w tej grupie wynosił 45,0 lat, a kobiet – 51,7 lat, podczas gdy w najliczniejszej grupie rehabilitowanych z powodu chorób narządu ruchu średni wiek mężczyzn wyniósł 47,2 lat, a kobiet – 47,5 lat.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w populacji osób poddanych rehabilitacji leczniczej w 2008r. przeważali mężczyźni stanowiąc 57,2%, ich odsetek zmniejszyła się z roku na rok i kształtuje się zależnie od choroby, która była przedmiotem rehabilitacji. W najliczniejszej grupie chorób narządu ruchu odsetek ten wynosił 56,4% w porównaniu z 57,1% w 2008 roku. Na poziomie 52,2% kształtował się odsetek mężczyzn w grupie chorób układu oddechowego. Najwyższy, bo 81,6% udział mężczyzn odnotowano wśród osób z chorobami układu krążenia. Jedynie wśród osób z chorobami psychosomatycznymi dominowały kobiety i stanowiły 75,1% tej grupy.

Średni staż pracy ubezpieczonych liczony do momentu skierowania na leczenie rehabilitacyjne wynosił:

- 24,8 lat dla osób, w przypadku których znany był staż ze wszystkich miejsc pracy (grupa ta stanowiła 48,4% populacji skierowanych na rehabilitację),
- 9 lat dla osób z ustalonym stażem pracy z ostatniego miejsca pracy (osoby te stanowiły 45,3% omawianej populacji).

W porównaniu z 2008 rokiem zmieniła się nieco struktura poziomu wykształcenia kierowanych na rehabilitację: o prawie 3 punkty procentowe zmniejszył się udział najliczniejszej grupy osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, przy jednoczesnym wzroście o 4,3 punktu procentowego odsetka osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

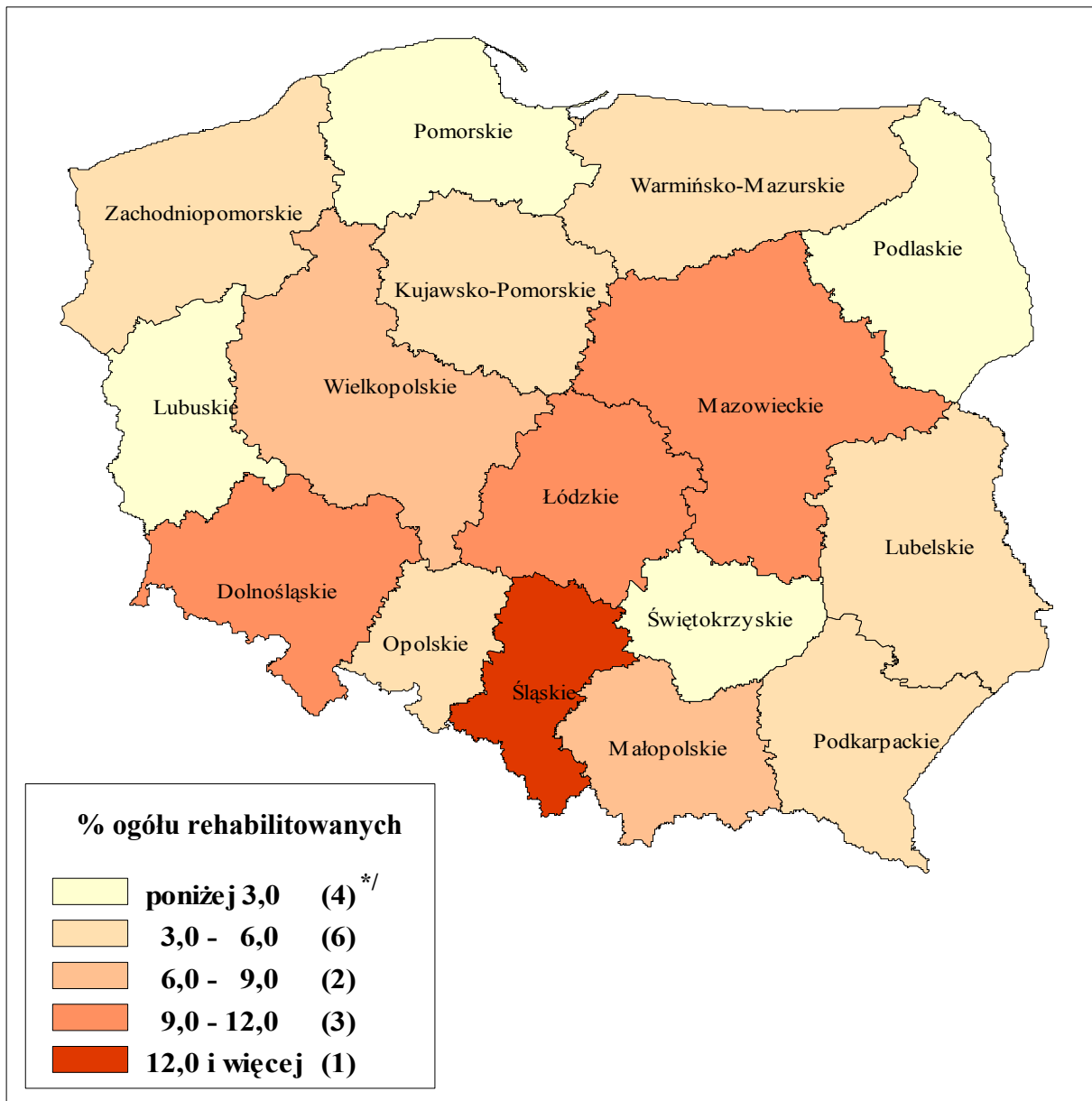
W 2009r. struktura ubezpieczonych poddanych rehabilitacji według zawodów kształtowała się podobnie jak przed rokiem. Najliczniejszą grupę zawodową stanowili robotnicy obróbki metali (13,0%) oraz górnicy i robotnicy budowlani (9,1 %). Jednak udział tych grup zawodowych zwiększył się w przypadku pierwszej grupy o 0,5 punktu procentowego, a drugiej zmniejszył się – o 0,8 punktu procentowego.

W populacji rehabilitowanych przeważali mieszkańcy województw: śląskiego (12,6%), łódzkiego (11,2%), dolnośląskiego (10,3%) i mazowieckiego (10,2%). Najniższy odsetek w leczeniu rehabilitacyjnym stanowili mieszkańcy województw: podlaskiego – 2,3%, pomorskiego i świętokrzyskiego – 2,7% oraz lubuskiego – 2,9%.

**TABL. 1 REHABILITOWANI WEDŁUG WOJEWÓDZTW ODPOWIADAJĄCYCH
MIEJSCU ZAMIESZKANIA**

Województwo	Ogółem	
	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM	73 389	100,0
Dolnośląskie	7 597	10,3
Kujawsko-pomorskie	4 239	5,8
Lubelskie	3 917	5,3
Lubuskie	2 106	2,9
Łódzkie	8 212	11,2
Małopolskie	5 717	7,8
Mazowieckie	7 513	10,2
Opolskie	2 480	3,4
Podkarpackie	4 077	5,5
Podlaskie	1 692	2,3
Pomorskie	1 983	2,7
Śląskie	9 288	12,6
Świętokrzyskie	1 949	2,7
Warmińsko-mazurskie	2 764	3,8
Wielkopolskie	6 207	8,5
Zachodniopomorskie	3 648	5,0

Rys. 1 Rehabilitowani w 2009 r. według województw

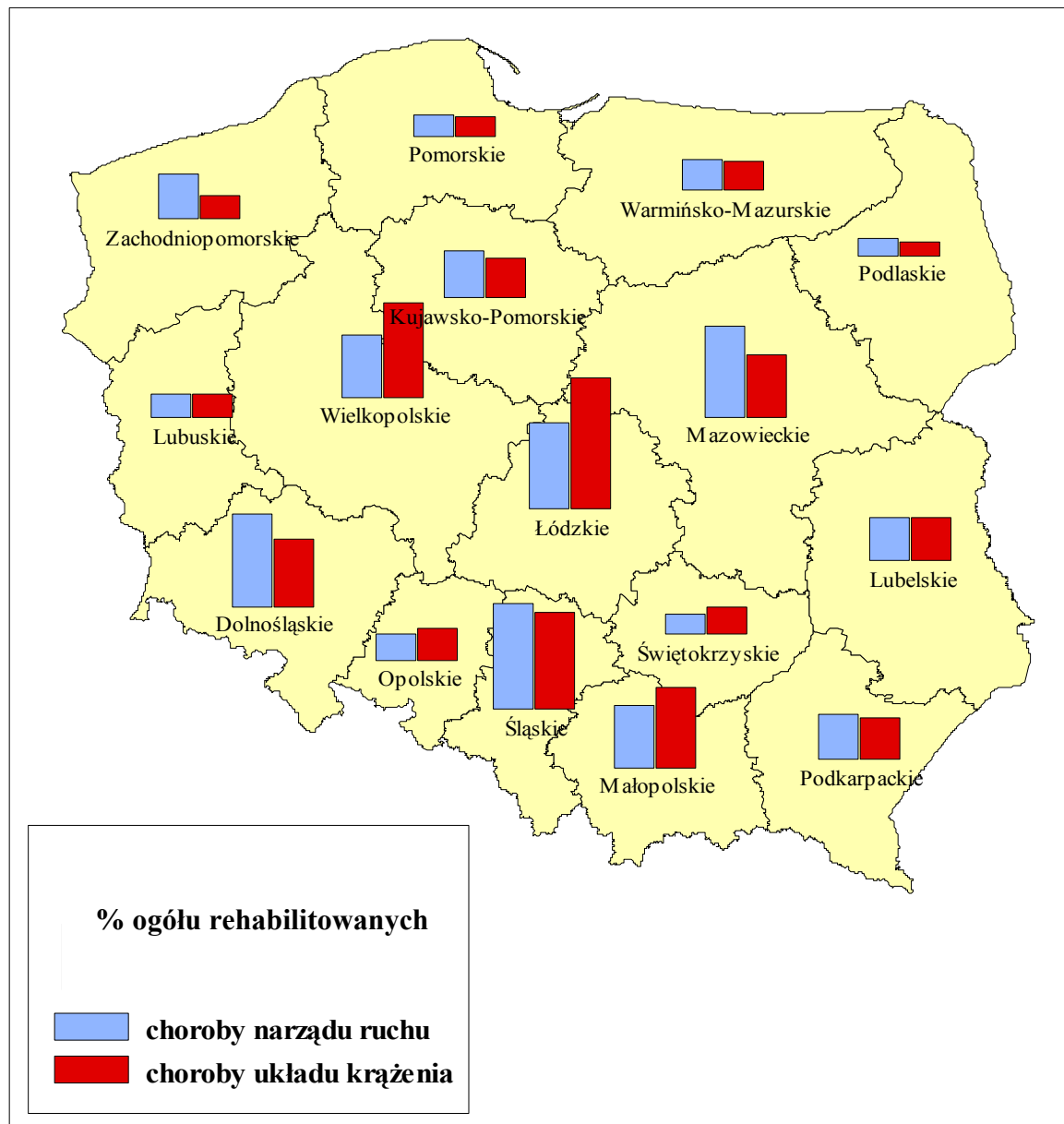
^{*/} liczba województw

TABL. 2 REHABILITOWANI WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (JAKO MIEJSCA ZATRUDNIENIA) I WOJEWÓDZTW ODPOWIADAJĄCYCH MIEJSCU ZAMIESZKANIA

struktura procentowa

Województwo	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
OGÓŁEM	100,0	20,0	80,0
Dolnośląskie	100,0	19,8	80,2
Kujawsko-pomorskie	100,0	24,3	75,7
Lubelskie	100,0	23,9	76,1
Lubuskie	100,0	17,1	82,9
Łódzkie	100,0	20,2	79,8
Małopolskie	100,0	20,7	79,3
Mazowieckie	100,0	24,9	75,1
Opolskie	100,0	9,7	90,3
Podkarpackie	100,0	25,4	74,6
Podlaskie	100,0	27,6	72,4
Pomorskie	100,0	18,4	81,6
Śląskie	100,0	21,9	78,1
Świętokrzyskie	100,0	7,8	92,2
Warmińsko-mazurskie	100,0	20,3	79,7
Wielkopolskie	100,0	7,1	92,9
Zachodniopomorskie	100,0	23,7	76,3

Rys. 2 Rehabilitowani w 2009 r. w związku z chorobami narządu ruchu oraz chorobami układu krążenia według województw

TABL. 3 REHABILITOWANI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH, W NASTĘPSTWIE KTÓRYCH ZOSTALI PODDANI REHABILITACJI LECZNICZEJ

Wyszczególnienie	Ogółem	
	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM		
OGÓŁEM	73 389	100,0
choroby narządu ruchu ogółem	57 981	79,0
choroby układu krążenia	8 664	11,8
choroby psychosomatyczne	4 512	6,2
choroby układu oddechowego	1 998	2,7
profile pilotażowe	234	0,3
MĘŻCZYŹNI		
OGÓŁEM	41 985	100,0
choroby narządu ruchu ogółem	32 680	77,8
choroby układu krążenia	7 072	16,8
choroby psychosomatyczne	1 123	2,7
choroby układu oddechowego	1 043	2,5
profile pilotażowe	67	0,2
KOBIETY		
OGÓŁEM	31 404	100,0
choroby narządu ruchu ogółem	25 301	80,6
choroby układu krążenia	1 592	5,0
choroby psychosomatyczne	3 389	10,8
choroby układu oddechowego	955	3,1
profile pilotażowe	167	0,5

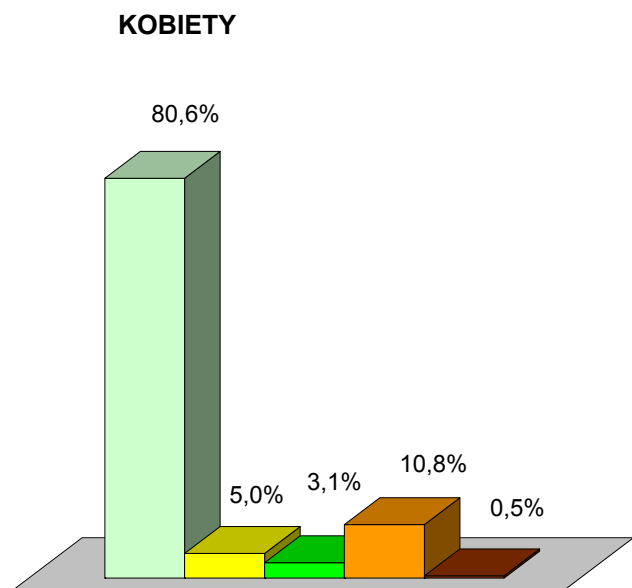
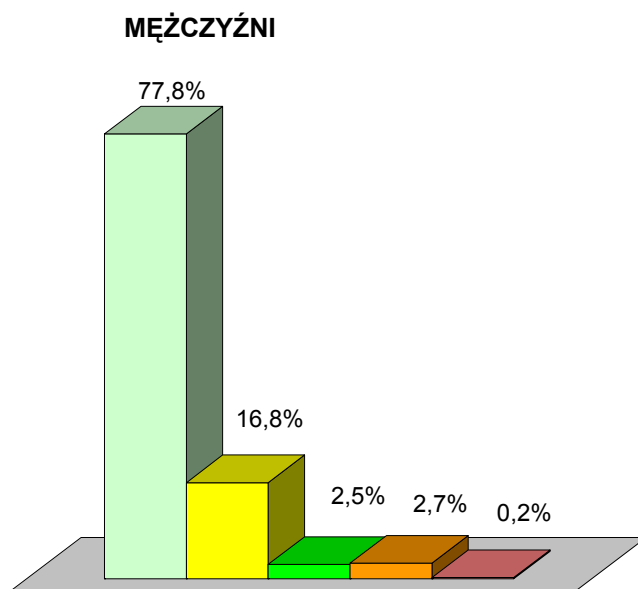
**TABL. 4 REHABILITOWANI NA SKUTEK CHOROÓB NARZĄDU RUCHU
 WEDŁUG FORMY REHABILITACJI LECZNICZEJ**

Wyszczególnienie	Rehabilitowani w zakresie chorób narządu ruchu:	
	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM	57 981	100,0
z tego rehabilitowane:		
w systemie stacjonarnym	49 191	84,8
w systemie ambulatoryjnym	8 790	15,2
OGÓŁEM	32 680	100,0
z tego rehabilitowane:		
w systemie stacjonarnym	28 036	85,8
w systemie ambulatoryjnym	4 644	14,2
OGÓŁEM	25 301	100,0
z tego rehabilitowane:		
w systemie stacjonarnym	21 155	83,6
w systemie ambulatoryjnym	4 146	16,4

**TABL. 5 REHABILITOWANI NA SKUTEK CHOROÓB UKŁADU KRAŻENIA
 WEDŁUG FORMY REHABILITACJI LECZNICZEJ**

Wyszczególnienie	Rehabilitowani w zakresie chorób układu krążenia:	
	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM	8 664	100,0
z tego rehabilitowane:		
w systemie stacjonarnym	7 226	83,4
w systemie ambulatoryjnym	1 438	16,6
OGÓŁEM	7 072	100,0
z tego rehabilitowane:		
w systemie stacjonarnym	5 929	83,8
w systemie ambulatoryjnym	1 143	16,2
OGÓŁEM	1 592	100,0
z tego rehabilitowane:		
w systemie stacjonarnym	1 297	81,5
w systemie ambulatoryjnym	295	18,5

Rys. 3 Rehabilitowani według płci i grup chorobowych, w następstwie których zostali poddani rehabilitacji leczniczej

- choroby narządu ruchu
- choroby układu krążenia
- choroby układu oddechowego
- choroby psychosomatyczne
- choroby objęte programami pilotażowymi

TABL. 6 REHABILITOWANI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH, W NASTĘPSTWIE KTÓRYCH ZOSTALI PODDANI REHABILITACJI LECZNICZEJ ORAZ WOJEWÓDZTW ODPOWIADAJĄCYCH MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Województwo	Ogółem	Rehabilitowani na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	objęte programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM	73 389	57 981	8 664	4 512	1 998	234
Dolnośląskie	7 597	6 458	711	223	183	22
Kujawsko-pomorskie	4 239	3 277	416	455	91	-
Lubelskie	3 917	3 091	458	263	101	4
Lubuskie	2 106	1 724	264	30	81	7
Łódzkie	8 212	5 987	1 353	597	264	11
Małopolskie	5 717	4 346	834	263	223	51
Mazowieckie	7 513	6 367	650	283	142	71
Opolskie	2 480	1 976	336	121	41	6
Podkarpackie	4 077	3 114	445	406	112	-
Podlaskie	1 692	1 413	152	101	20	6
Pomorskie	1 983	1 612	213	81	61	16
Śląskie	9 288	7 351	995	668	243	31
Świętokrzyskie	1 949	1 523	284	40	101	1
Warmińsko-mazurskie	2 764	2 197	304	182	81	-
Wielkopolskie	6 207	4 378	985	637	203	4
Zachodniopomorskie	3 648	3 167	264	162	51	4

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodnego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

TABL. 7 REHABILITOWANI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH, W NASTĘPSTWIE KTÓRYCH ZOSTALI PODDANI REHABILITACJI LECZNICZEJ ORAZ WOJEWÓDZTW ODPOWIADAJĄCYCH MIEJSCU ZAMIESZKANIA

struktura procentowa

Województwo	Ogółem	Rehabilitowani na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	objęte programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM	100,0	79,0	11,8	6,2	2,7	0,3
Dolnośląskie	100,0	85,0	9,4	2,9	2,4	0,3
Kujawsko-pomorskie	100,0	77,3	9,8	10,7	2,2	-
Lubelskie	100,0	78,9	11,7	6,7	2,6	0,1
Lubuskie	100,0	81,9	12,5	1,4	3,9	0,3
Łódzkie	100,0	72,9	16,5	7,3	3,2	0,1
Małopolskie	100,0	76,0	14,6	4,6	3,9	0,9
Mazowieckie	100,0	84,7	8,7	3,8	1,9	0,9
Opolskie	100,0	79,7	13,5	4,9	1,7	0,2
Podkarpackie	100,0	76,4	10,9	10,0	2,7	-
Podlaskie	100,0	83,5	9,0	6,0	1,2	0,3
Pomorskie	100,0	81,3	10,7	4,1	3,1	0,8
Śląskie	100,0	79,2	10,7	7,2	2,6	0,3
Świętokrzyskie	100,0	78,1	14,6	2,1	5,2	0,0
Warmińsko-mazurskie	100,0	79,5	11,0	6,6	2,9	-
Wielkopolskie	100,0	70,5	15,9	10,2	3,3	0,1
Zachodniopomorskie	100,0	86,8	7,2	4,5	1,4	0,1

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodnego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

**TABL. 8 REHABILITOWANI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH, W NASTĘPSTWIE
KTÓRYCH ZOSTALI PODDANI REHABILITACJI LECZNICZEJ ORAZ WIEKU^{*/} I PŁCI**

struktura procentowa

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OSOBY REHABILITOWANE NA SKUTEK CHOROÓB:			
narządu ruchu	100,0	100,0	100,0
19 lat i mniej	0,1	0,1	-
20 - 29	5,8	7,2	4,1
30 - 39	15,3	16,6	13,5
40 - 49	28,0	25,3	31,5
50 - 59	46,5	44,7	48,9
60 lat i więcej	4,3	6,1	2,0
średni wiek	47,3	47,2	47,5
układu krążenia	100,0	100,0	100,0
19 lat i mniej	-	-	-
20 - 29	0,1	0,1	-
30 - 39	2,3	2,1	2,7
40 - 49	16,2	15,5	19,6
50 - 59	72,0	71,2	75,7
60 lat i więcej	9,4	11,1	2,0
średni wiek	53,4	45,0	51,7
psychosomatycznych	100,0	100,0	100,0
19 lat i mniej	-	-	-
20 - 29	2,9	4,4	2,4
30 - 39	13,5	17,0	12,3
40 - 49	28,7	19,7	31,7
50 - 59	52,9	50,9	53,6
60 lat i więcej	2,0	8,0	-
średni wiek	48,0	48,5	47,8
układu oddechowego	100,0	100,0	100,0
19 lat i mniej	-	-	-
20 - 29	1,0	1,9	-
30 - 39	6,6	5,8	7,6
40 - 49	28,1	18,3	38,7
50 - 59	59,8	65,4	53,7
60 lat i więcej	4,5	8,6	-
średni wiek	50,6	52,1	48,9
objętych programami pilotażowymi^{**/}	100,0	100,0	100,0
19 lat i mniej	-	-	-
20 - 29	-	-	-
30 - 39	7,7	1,5	10,2
40 - 49	27,3	17,9	31,1
50 - 59	62,4	71,6	58,7
60 lat i więcej	2,6	9,0	-
średni wiek	50,5	53,3	49,3

^{*/} Wiek w momencie skierowania na rehabilitację

^{**/} Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodnego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

TABL. 9 REHABILITOWANI WEDŁUG WIEKU I PŁCI

struktura procentowa

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
19 lat i mniej	0,1	0,1	0,0
20 - 29	4,7	5,7	3,4
30 - 39	13,3	13,8	12,6
40 - 49	26,6	23,2	31,2
50 lat i więcej	55,3	57,2	52,8
średni wiek	48,2	48,5	47,9

TABL.10 REHABILITOWANI WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI

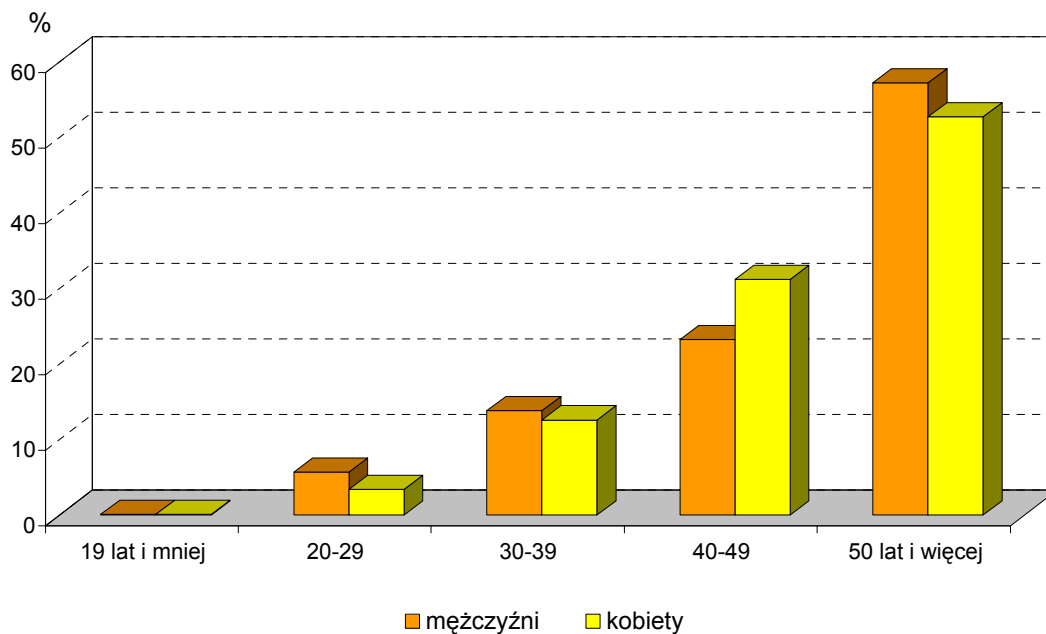
Wyszczególnienie	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
OGÓŁEM	73 389	100,0	41 985	100,0	31 404	100,0
sektor publiczny	14 674	20,0	6 036	14,4	8 638	27,5
sektor prywatny	58 715	80,0	35 949	85,6	22 766	72,5

**TABL. 11 REHABILITOWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
ORAZ SEKTORÓW WŁASNOŚCI**

struktura procentowa

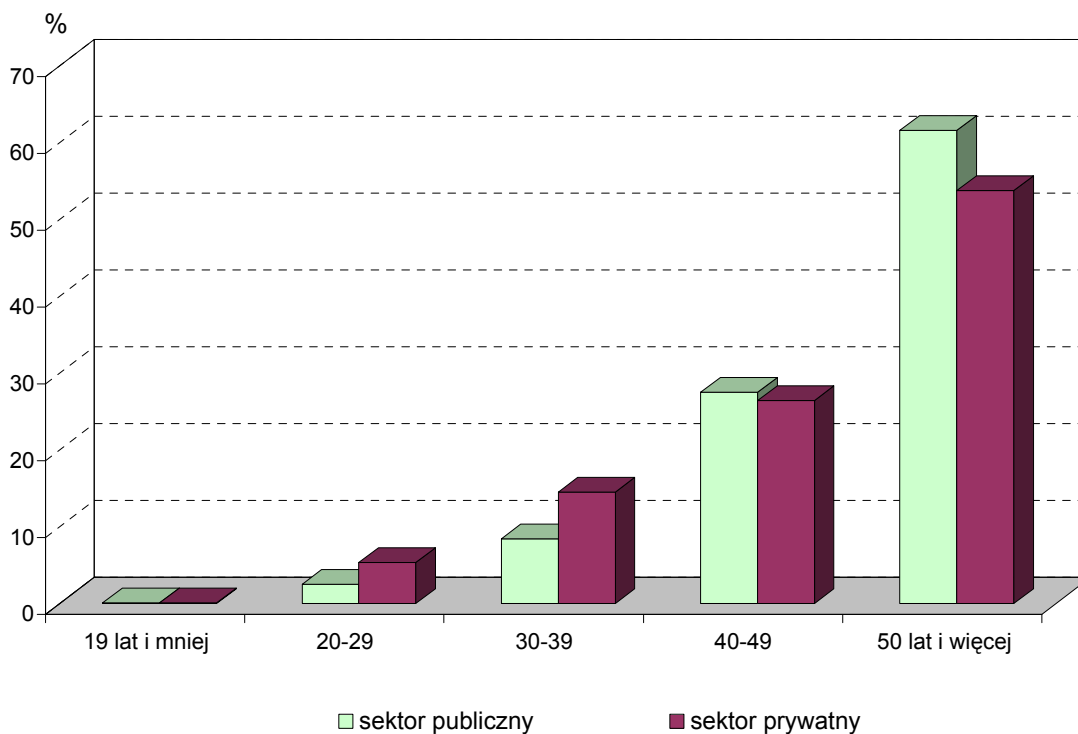
Wyszczególnienie	Ogółem	Rehabilitowani z wykształceniem:				
		wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcą- cym	zasadniczym zawodowym	podstawowym lub gimnazjalnym
OGÓŁEM	100,0	9,3	24,3	12,1	45,0	9,3
sektor publiczny	100,0	21,8	28,7	11,3	30,1	8,1
sektor prywatny	100,0	6,2	23,2	12,3	48,8	9,5

Rys. 4 Rehabilitowani według wieku i płci

średni wiek - 48,2 lat

według sektorów własności i wieku

TABL. 12 REHABILITOWANI WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (JAKO MIEJSCA ZATRUDNIENIA) I ZAWODÓW ^{*/}

struktura procentowa

Zawody i specjalności	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
z tego:			
nauczyciele	1,6	7,4	0,1
pozostali specjaliści	2,8	6,2	1,9
kierownicy małych i średnich zakładów pracy	2,5	0,4	3,1
średni personel techniczny	3,1	2,6	3,2
pracownicy pozostałych specjalności - w tym średni personel biurowy	6,4	11,7	5,1
pracownicy biurowi	5,7	10,1	4,7
pracownicy usług osobistych i ochrony	4,6	4,7	4,6
modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	7,5	1,5	9,0
górnicy i robotnicy budowlani	9,2	4,9	10,3
robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	13,2	7,2	14,6
pozostali robotnicy przemysłu i rzemieślnicy	8,5	2,9	9,9
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3,8	1,6	4,4
kierowcy i operatorzy pojazdów	6,9	6,0	7,1
pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	6,2	9,4	5,3
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	7,2	5,5	7,7
pozostali	10,8	17,9	9,0

*/ Grupowanie zawodów zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy (Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. Dz. U. nr 265, poz. 2644 z późniejszymi zmianami)

TABL. 13 REHABILITOWANI WEDŁUG ZAWODÓW^{*/} ORAZ GRUP CHOROBOWYCH, W NASTĘPSTWIE KTÓRYCH ZOSTALI PODDANI REHABILITACJI LECZNICZEJ

struktura procentowa

Zawody i specjalności	Ogółem	Rehabilitowani na skutek chorób:					objęte programami pilotażowymi ^{**/}
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z tego:							
nauczyciele	1,6	1,6	0,6	2,0	1,6	2,6	2,6
pozostali specjaliści	2,7	2,8	1,3	5,7	1,6	4,3	4,3
kierownicy małych i średnich zakładów pracy	2,5	2,4	2,3	3,1	4,1	1,7	1,7
średni personel techniczny	3,1	3,0	3,7	3,4	1,6	5,6	5,6
pracownicy pozostałych specjalności - w tym średni personel biurowy	6,3	6,5	2,5	11,1	7,2	10,3	10,3
pracownicy biurowi	5,7	5,7	4,2	9,5	3,1	6,4	6,4
pracownicy usług osobistych i ochrony	4,5	4,6	4,4	4,6	2,6	9,4	9,4
modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	7,5	7,7	3,8	11,3	6,7	10,7	10,7
górnicy i robotnicy budowlani	9,1	9,3	12,0	2,9	7,5	1,3	1,3
robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	13,0	12,6	18,7	5,8	16,1	8,5	8,5
pozostali robotnicy przemysłu i rzemieślnicy	8,4	8,3	7,1	10,2	12,6	4,3	4,3
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3,8	3,9	3,2	2,9	5,5	3,8	3,8
kierowcy i operatorzy pojazdów	6,8	6,3	12,2	4,0	3,5	5,5	5,5
pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	6,1	5,9	7,5	5,8	6,5	5,1	5,1
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	7,1	7,1	6,4	9,3	8,5	3,0	3,0
pozostali	11,8	12,3	10,1	8,4	11,3	17,5	17,5

^{*/} Grupowanie zawodów zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy (Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. Dz. U. nr 265, poz. 2644 z późniejszymi zmianami)

^{**/} Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodnego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

TABL. 14 REHABILITOWANI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH, W NASTĘPSTWIE KTÓRYCH ZOSTALI PODDANI REHABILITACJI LECZNICZEJ ORAZ ZAWODÓW ^{*/}

struktura procentowa

Zawody i specjalności	Ogółem	Rehabilitowani na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	objęte programami pilotażowymi ^{**/}
OGÓŁEM	100,0	79,0	11,8	6,2	2,7	0,3
z tego:						
nauczyciele	100,0	84,2	4,6	8,0	2,7	0,5
pozostali specjaliści	100,0	79,6	5,6	12,8	1,5	0,5
kierownicy małych zakładów pracy	100,0	76,6	11,1	7,7	4,4	0,2
średni personel techniczny	100,0	77,0	14,2	6,8	1,4	0,6
pracownicy pozostałych specjalności - w tym średni personel biurowy	100,0	80,9	4,7	10,8	3,1	0,5
pracownicy biurowi	100,0	79,1	8,8	10,2	1,5	0,4
pracownicy usług osobistych i ochrony	100,0	80,0	11,6	6,2	1,5	0,7
modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	100,0	81,8	6,0	9,3	2,4	0,5
górnicy i robotnicy budowlani	100,0	80,2	15,6	1,9	2,2	0,1
robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	100,0	76,8	16,9	2,7	3,4	0,2
pozostali robotnicy przemysłu i rzemieślnicy	100,0	78,3	9,9	7,5	4,1	0,2
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	100,0	81,0	9,9	4,8	4,0	0,3
kierowcy i operatorzy pojazdów	100,0	73,6	21,1	3,6	1,4	0,3
pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	100,0	76,4	14,5	5,9	2,9	0,3
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	100,0	78,1	10,5	8,0	3,3	0,1
pozostali	100,0	82,4	10,1	4,4	2,6	0,5

^{*/} Grupowanie zawodów zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy (Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. Dz. U. nr 265, poz. 2644 z późniejszymi zmianami)

^{**/} Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodnego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

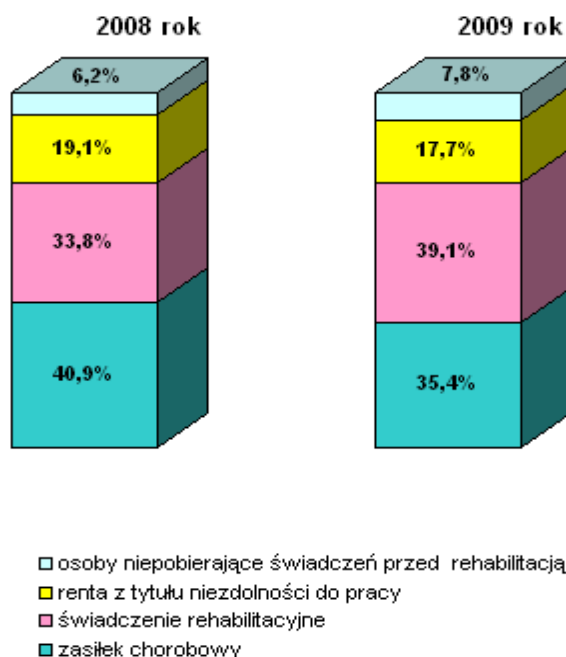

3. ŚWIADCZENIA POBIERANE PRZEZ UBEZPIECZONYCH PRZED REHABILITACJĄ LECZNICZĄ

Powodzenie rehabilitacji w znacznym stopniu zależy od możliwie wczesnego kierowania osób na leczenie rehabilitacyjne. Rozpoczęcie rehabilitacji już w trakcie leczenia prowadzi do skrócenia okresu potrzebnego na usprawnienie organizmu w stopniu umożliwiającym powrót do pracy zarobkowej i niewątpliwie do zmniejszenia wydatków na świadczenia z tytułu niezdolności do pracy oraz wzrost liczby ubezpieczonych odprowadzających składki na ubezpieczenia społeczne. Z tego też względu w analizie skuteczności rehabilitacji leczniczej istotne są informacje o rodzaju świadczeń pobieranych przez ubezpieczonych przed rehabilitacją leczniczą lub w trakcie jej trwania. Istotny jest również okres pobierania poszczególnych świadczeń.

W 2009r. rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej poddanych zostało 73,4 tys. osób. Z tej liczby 67,6 tys. osób, tj. 92,2% pobierało świadczenia przed rehabilitacją lub w jej trakcie, z czego: 26 tys. osób – zasiłek chorobowy, 28,7 tys. osób – świadczenie rehabilitacyjne, a 12,9 tys. osób – rentę z tytułu niezdolności do pracy. Pozostałe 5,8 tys. osób nie pobierało przed rehabilitacją żadnych świadczeń. Osoby te mogły otrzymać zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy w trakcie pobytu w ośrodku rehabilitacyjnym na czas trwania rehabilitacji lub jeśli lekarz uznał za konieczne, również na okres bezpośrednio po zakończeniu turnusu rehabilitacyjnego.

Rys. 6 Rehabilitowani według rodzaju świadczeń pobieranych w momencie skierowania na rehabilitację leczniczą w latach 2008-2009

Analiza danych potwierdza tendencję zwiększania się z roku na rok odsetka osób kierowanych na rehabilitację leczniczą w trakcie pobierania świadczenia rehabilitacyjnego przyznawanego osobom rokującym odzyskanie zdolności do pracy w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy. W stosunku do 2008r. odsetek tych osób wzrósł o 5,3 punktu procentowego. Rok 2009 był kolejnym, w którym wzrósł odsetek osób nie pobierających przed rehabilitacją żadnych świadczeń - świadczy to o kierowaniu na rehabilitację we wczesnym okresie choroby (w 2007r. – 4,5%, w 2008r. – 6,2%, a w 2009r. – 7,8%). Jednocześnie systematycznie maleje udział osób pobierających przed rehabilitacją rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz osób kierowanych na rehabilitację w trakcie pobierania zasiłku chorobowego. Na przestrzeni lat odsetek rencistów zmniejszył się z 31,1% w 2005r. do 17,7% w 2009r.

Wczesne kierowanie ubezpieczonych na leczenie rehabilitacyjne w dużym stopniu zależy od przyczyn chorobowych niezdolności do pracy. Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2009 roku najwcześniej na rehabilitację kierowane były osoby z chorobami narządu ruchu. Ponad 42% z nich rozpoczęła leczenie w okresie pobierania zasiłku chorobowego, a kolejne 43% - w trakcie pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, a 14,4% osób posiadało status rencisty.

Odmienne kształtowała się struktura świadczeń pobieranych w momencie skierowania na rehabilitację w grupie osób poddanych rehabilitacji z powodu chorób układu krążenia. Zasiłek chorobowy pobierało 26,0% tej grupy (w 2008r. – 27,5%), świadczenie rehabilitacyjne – 35,5% (w 2008r. -31,2%), a rentę z tytułu niezdolności do pracy -38,5% (w 2008r. - 41,3%) .

W porównaniu z ubiegłym rokiem znacznie zmieniła się struktura świadczeń pobieranych przed rehabilitacją w grupie ubezpieczonych skierowanych w związku z chorobami psychosomatycznymi. W grupie tej odnotowano zmniejszenie się o 15,4 punktu procentowego odsetka pobierających w momencie skierowania na rehabilitację renty z tytułu niezdolności do pracy. Jednocześnie zwiększył się odsetek osób kierowanych w trakcie pobierania tzw. świadczeń krótkoterminowych, tj. zasiłku chorobowego (o 6,4 punktu procentowego) oraz świadczenia rehabilitacyjnego (o 9 punktów procentowych).

Jeszcze inaczej struktura świadczeń pobieranych w momencie skierowania na rehabilitację kształtowała się w grupie osób z chorobami układu oddechowego: w 2009 roku. w stosunku do 2008 roku, odsetek rencistów zmniejszył się o 8,4 punktu procentowego, a pobierających zasiłek chorobowy – o 2,3 punktu procentowego, przy jednoczesnym zwiększeniu się odsetka pobierających świadczenie rehabilitacyjne o 10,7 punktu procentowego.

W 2009r. przeciętny okres pobierania przed rehabilitacją leczniczą zasiłku chorobowego był krótszy o prawie 4 dni od przeciętnego z 2008r. i wynosił 120,4 dnia. Okres ten kształtował się różnie w obrębie poszczególnych grup chorobowych. Najdłużej, bo średnio przez 135 dni zasiłek chorobowy pobierały osoby skierowane na rehabilitację z powodu chorób układu krążenia, a przez 124 dni osoby z chorobami psychosomatycznymi. Jak już wspomniano na leczenie rehabilitacyjne kierowane były osoby ze schorzeniami objętymi nowymi programami rehabilitacji, a więc kobiety po operacji nowotworu narządu rodowego lub osoby po operacji gruczołu piersiowego, a także osoby ze schorzeniami układu krążenia objęte monitorowaną telemedycznie rehabilitacją w warunkach domowych. Przeciętny okres pobierania zasiłku chorobowego przed rehabilitacją wynosił w tych grupach chorób średnio 98 dni.

Świadczenie rehabilitacyjne przed rehabilitacją leczniczą pobierano średnio przez okres 6 miesięcy. W obrębie poszczególnych grup chorobowych nie odnotowano większych różnic w okresie pobierania tego świadczenia, z wyjątkiem grupy chorób objętych nowymi programami rehabilitacji. Przed rehabilitacją leczniczą osoby z tej grupy chorób pobierały świadczenie rehabilitacyjne średnio przez 8 miesięcy.

Populacja rencistów skierowanych na rehabilitację leczniczą w 2009r. liczyła niespełna 13 tys. osób, z czego 91,8% pobierało rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

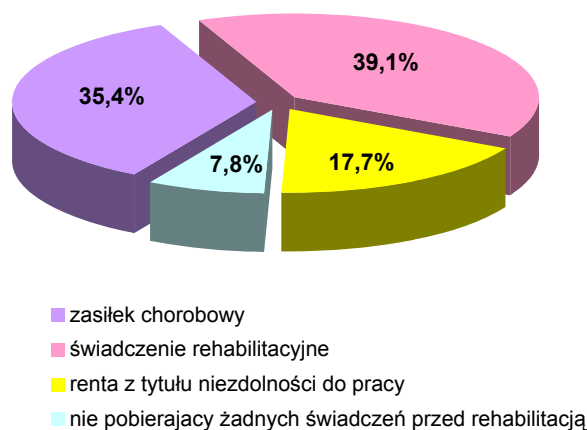
Podobnie jak w latach ubiegłych, wśród rencistów skierowanych na rehabilitację leczniczą dominowały osoby z chorobami narządu ruchu, stanowiąc blisko 59% tej populacji. Renciści, których niezdolność do pracy spowodowana była chorobami układu krążenia to 24,9% tej grupy, chorobami psychosomatycznymi - 10,4%, niezdolni wskutek chorób układu oddechowego – 5,5%, a pozostałe 0,6% rencistów zostało skierowanych na rehabilitację w ramach nowych programów pilotażowych z zakresu onkologii oraz kardiologii.

TABL. 15 REHABILITOWANI WEDŁUG MIEJSCA ZATRUDNIENIA ORAZ FAKTU POBIERANIA ŚWIADCZEŃ W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ

Rodzaj świadczenia pobieranego w momencie skierowania na rehabilitację	Ogółem		Sektor publiczny		Sektor prywatny	
	liczba	w odsetkach	liczba	w odsetkach	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM	73 389	100,0	14 674	100,0	58 715	100,0
z tego:						
osoby pobierające świadczenia przed rehabilitacją	67 621	92,2	13 329	90,8	54 292	92,5
osoby, które przed rehabilitacją nie pobierały żadnych świadczeń	5 768	7,8	1 345	9,2	4 423	7,5

TABL. 16 REHABILITOWANI WEDŁUG MIEJSCA ZATRUDNIENIA ORAZ RODZAJU ŚWIADCZEŃ POBIERANYCH W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ

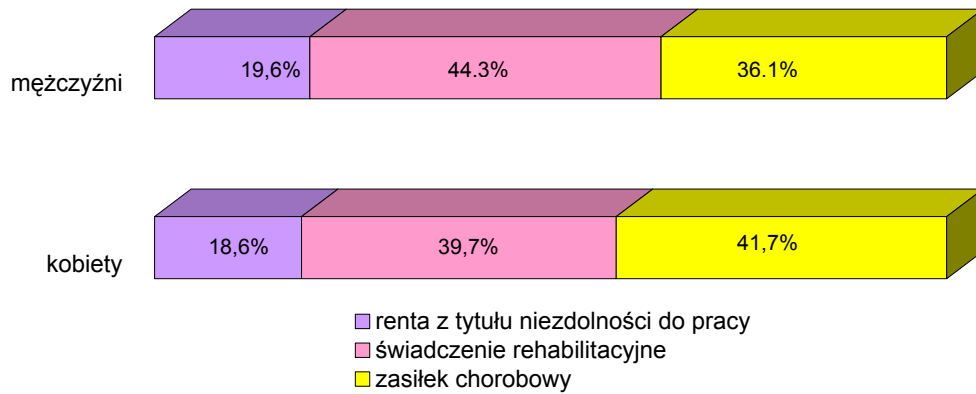
Rodzaj świadczenia pobieranego w momencie skierowania na rehabilitację	Ogółem		Sektor publiczny		Sektor prywatny	
	liczba	w odsetkach	liczba	w odsetkach	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM	67 621	100,0	13 329	100,0	54 292	100,0
z tego:						
zasilek chorobowy	25 992	38,4	5 923	44,4	20 069	37,0
świadczenie rehabilitacyjne	28 673	42,4	5 011	37,6	23 662	43,6
rentę z tytułu niezdolności do pracy (okresową)	12 956	19,2	2 395	18,0	10 561	19,4

Rys. 7 Rehabilitowani pobierający świadczenia w momencie skierowania na rehabilitację leczniczą według rodzaju świadczeń

TABL.17 REHABILITOWANI WEDŁUG WIEKU I PŁCI ORAZ RODZAJU ŚWIADCZEŃ
POBIERANYCH W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ

Rodzaj świadczenia pobieranego w momencie skierowania na rehabilitację	Ogółem	Wiek rehabilitowanych					Średni wiek
		19 lat i mniej	20-29	30-39	40-49	50 lat i więcej	
OGÓŁEM							
OGÓŁEM	67 621	36	3 262	8 996	18 064	37 263	48,2
zasilek chorobowy	25 992	10	1 181	3 622	7 348	13 831	48,0
świadczenie rehabilitacyjne	28 673	26	1 908	4 462	8 019	14 258	47,0
renta z tytułu niezdolności do pracy (okresowa)	12 956	-	173	912	2 697	9 174	51,1
z tego:							
całkowita niezdolność do pracy	1 065	-	29	96	192	748	51,0
częściowa niezdolność do pracy	11 891	-	144	816	2 505	8 426	51,1
MĘŻCZYŹNI							
OGÓŁEM	39 141	36	2 247	5 373	9 091	22 394	48,5
zasilek chorobowy	14 113	10	763	2 089	3 604	7 647	48,1
świadczenie rehabilitacyjne	17 356	26	1 359	2 727	4 200	9 044	47,3
renta z tytułu niezdolności do pracy (okresowa)	7 672	-	125	557	1 287	5 703	51,9
z tego:							
całkowita niezdolność do pracy	644	-	19	58	77	490	52,4
częściowa niezdolność do pracy	7 028	-	106	499	1 210	5 213	51,8
KOBIETY							
OGÓŁEM	28 480	-	1 015	3 623	8 973	14 869	47,9
zasilek chorobowy	11 879	-	418	1 533	3 744	6 184	47,8
świadczenie rehabilitacyjne	11 317	-	549	1 735	3 819	5 214	46,6
renta z tytułu niezdolności do pracy (okresowa)	5 284	-	48	355	1 410	3 471	50,0
z tego:							
całkowita niezdolność do pracy	421	-	10	38	115	258	48,9
częściowa niezdolność do pracy	4 863	-	38	317	1 295	3 213	50,1

Rys. 8 Świadczenia pobierane przed rehabilitacją leczniczą według płci rehabilitowanych

TABL. 18 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU ŚWIADCZEŃ POBIERANYCH W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ ORAZ GRUP CHOROBYCH

w liczbach bezwzględnych

Grupy chorobowe	Ogółem	z tego pobierający przed rehabilitacją:		
		zasiłek chorobowy	świadczenie rehabilitacyjne	rentę z tytułu niezdolności do pracy
OGÓŁEM	67 621	25 992	28 673	12 956
z tego poddani rehabilitacji z powodu:				
chorób narządu ruchu	52 776	22 290	22 898	7 588
chorób układu krążenia	8 376	2 177	2 972	3 227
chorób psychosomatycznych	4 448	1 036	2 061	1 351
chorób układu oddechowego	1 804	432	657	715
chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}	217	57	85	75

^{*/} Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

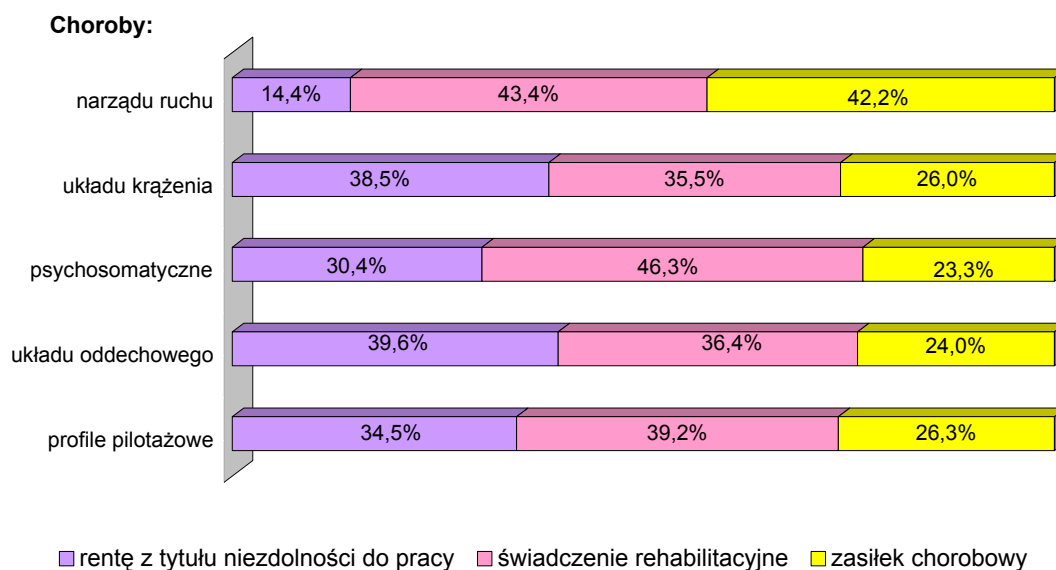
TABL. 19 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU ŚWIADCZEŃ POBIERANYCH W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ ORAZ GRUP CHOROBYCH

struktura procentowa

Grupy chorobowe	Ogółem	z tego pobierający przed rehabilitacją:		
		zasilek chorobowy	świadczenie rehabilitacyjne	rentę z tytułu niezdolności do pracy
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0
z tego poddani rehabilitacji z powodu:				
chorób narządu ruchu	78,0	85,8	79,8	58,6
chorób układu krążenia	12,4	8,4	10,4	24,9
chorób psychosomatycznych	6,6	4,0	7,2	10,4
chorób układu oddechowego	2,7	1,6	2,3	5,5
chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}	0,3	0,2	0,3	0,6

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

Rys. 9 Rehabilitowani według rodzaju świadczeń pobieranych w momencie skierowania na rehabilitację oraz grup chorobowych

TABL. 20 REHABILITOWANI NA SKUTEK CHOROÓB NARZĄDU RUCHU WEDŁUG FORMY REHABILITACJI LECZNICZEJ I RODZAJU ŚWIADCZEŃ POBIERANYCH W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego pobierający przed rehabilitacją:		
		zasilek chorobowy	świadczenie rehabilitacyjne	rentę z tytułu niezdolności do pracy
OGÓŁEM	52 776	22 290	22 898	7 588
z tego poddani rehabilitacji z powodu chorób narządu ruchu:				
w systemie stacjonarnym	44 437	18 646	19 261	6 530
<i>w % ogółem</i>	84,2	83,7	84,1	86,1
w systemie ambulatoryjnym	8 339	3 644	3 637	1 058
<i>w % ogółem</i>	15,8	16,3	15,9	13,9

TABL. 21 REHABILITOWANI NA SKUTEK CHOROÓB UKŁADU KRĄŻENIA WEDŁUG FORMY REHABILITACJI LECZNICZEJ I RODZAJU ŚWIADCZEŃ POBIERANYCH W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego pobierający przed rehabilitacją:		
		zasilek chorobowy	świadczenie rehabilitacyjne	rentę z tytułu niezdolności do pracy
OGÓŁEM	8 376	2 177	2 972	3 227
z tego poddani rehabilitacji z powodu chorób układu krążenia:				
w systemie stacjonarnym	6 985	1 836	2 473	2 676
<i>w % ogółem</i>	83,4	84,3	83,2	82,9
w systemie ambulatoryjnym	1 391	341	499	551
<i>w % ogółem</i>	16,6	15,7	16,8	17,1

TABL. 22 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ ZASIŁEK CHOROBY WEDŁUG OKRESU JEGO POBIERANIA ORAZ PŁCI

Wyszczególnienie	Ogółem	Okres pobierania zasiłku chorobowego - w dniach -							Przeciętny okres zasiłkowy w dniach
		do 14	15-20	21-33	34-90	91-150	151-182	183-270	
OGÓŁEM	25 992	106	94	3 319	2 672	10 856	8 935	10	120,4
Mężczyźni	14 114	22	31	1 013	1 233	6 436	5 370	9	129,5
Kobiety	11 878	84	63	2 306	1 439	4 420	3 565	1	109,7

TABL. 23 PRZECIĘTNY OKRES POBIERANIA ZASIŁKU CHOROBY W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ LECZNICZĄ WEDŁUG GRUP CHOROBY

Wyszczególnienie	Przeciętny okres zasiłkowy - w dniach -
OGÓŁEM	120,4
z tego poddani rehabilitacji z powodu:	
chorób narządu ruchu	119,6
• w systemie stacjonarnym	118,6
• w systemie ambulatoryjnym	125,3
chorób układu krążenia	135,1
• w systemie stacjonarnym	137,8
• w systemie ambulatoryjnym	122,7
chorób psychosomatycznych	124,4
chorób układu oddechowego	117,1
chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}	98,7

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

TABL. 24 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ ŚWIADCZENIE REHABILITACYJNE WEDŁUG OKRESU JEGO POBIERANIA ORAZ PŁCI

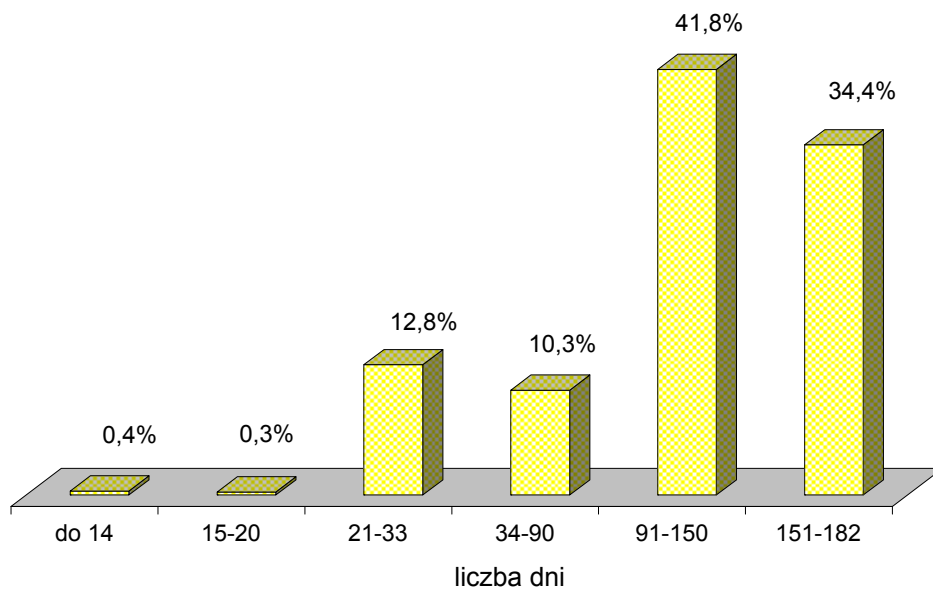
Wyszczególnienie	Ogółem	Okres pobierania świadczenia rehabilitacyjnego - w miesiącach -					Przeciętny okres pobierania - w miesiącach -
		1-3	4-6	7-9	10-11	12	
OGÓŁEM	28 673	4 445	16 751	3 024	872	3 581	6,0
Mężczyźni	17 356	2 596	10 438	1 708	575	2 039	6,0
Kobiety	11 317	1 849	6 313	1 316	297	1 542	6,0

TABL. 25 PRZECIĘTNY OKRES POBIERANIA ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNEGO W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ WEDŁUG GRUP CHOROBYCH

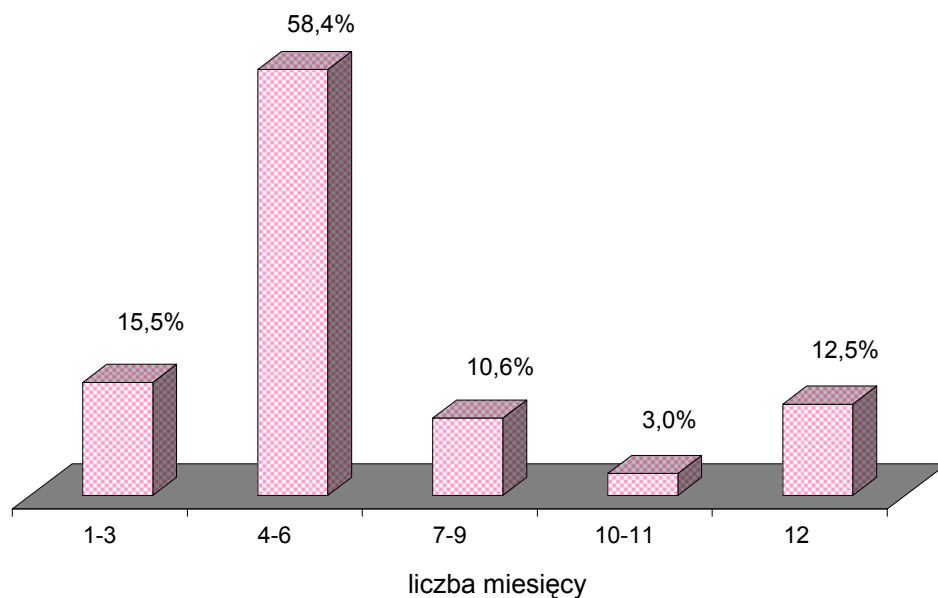
Wyszczególnienie	Przeciętny okres pobierania - w miesiącach -
OGÓŁEM	6,0
z tego poddani rehabilitacji z powodu:	
chorób narządu ruchu	5,9
• w systemie stacjonarnym	5,9
• w systemie ambulatoryjnym	5,8
chorób układu krążenia	6,2
• w systemie stacjonarnym	6,3
• w systemie ambulatoryjnym	5,6
chorób psychosomatycznych	6,3
chorób układu oddechowego	6,3
chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}	8,1

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodnego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

Rys. 10 Rehabilitowani pobierający w momencie skierowania na rehabilitację zasiłek chorobowy według okresów jego pobierania

Rys. 11 Rehabilitowani pobierający w momencie skierowania na rehabilitację świadczenie rehabilitacyjne według okresów jego pobierania

**TABL. 26 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ
RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WEDŁUG GRUP CHOROBYCH
ORAZ PŁCI**

w liczbach bezwzględnych

Wyszczególnienie	Ogółem	Renty przyznane na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi */
OGÓŁEM	12 956	7 588	3 227	1 351	715	75
Mężczyźni	7 670	4 365	2 616	312	365	12
Kobiety	5 286	3 223	611	1 039	350	63

*/ *Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych*

**TABL. 27 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W MOMENCIE SKIEROWANIA NA REHABILITACJĘ
RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WEDŁUG GRUP CHOROBYCH
ORAZ PŁCI**

struktura procentowa

Wyszczególnienie	Ogółem	Renty przyznane na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi */
OGÓŁEM	100,0	58,6	24,9	10,4	5,5	0,6
Mężczyźni	100,0	56,9	34,1	4,1	4,8	0,1
Kobiety	100,0	61,0	11,5	19,7	6,6	1,2

*/ *Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych*

4. ŚWIADCZENIA POBIERANE W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO REHABILITACJI LECZNICZEJ

Zgodnie z definicją ustaloną dla potrzeb prezentowanego badania przyjęto, że rehabilitacja jest skuteczna, jeśli w okresie 12 miesięcy od daty zakończenia leczenia w ośrodku rehabilitacyjnym ubezpieczony nie pobiera żadnych świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub jedynym świadczeniem pobieranym po rehabilitacji jest zasiłek chorobowy do 20 dni.

Z populacji 73,4 tys. osób poddanych rehabilitacji leczniczej w 2009r. w okresie 12 miesięcy po odbytej rehabilitacji 25,9 tys. nie pobierało żadnych świadczeń, a 47,5 tys., tj. 64,8% ubezpieczonych kontynuowało pobieranie świadczeń przyznanych przed rehabilitacją lub w jej trakcie, lub rozpoczęło pobieranie nowego świadczenia.

Dla 81,8% pobierających świadczenia był to jeden rodzaj świadczenia, w pozostałych 18,2% przypadków były to różne świadczenia pobierane kolejno lub z przerwami.

Tak jak w poprzednich badaniach, analizę rodzajów świadczeń pobieranych w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji przeprowadzono w odniesieniu do ostatniego świadczenia pobieranego w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji.

Wyniki tej analizy zostały przedstawione zarówno dla całej badanej populacji, jak i wyodrębnionej grupy osób, które po rehabilitacji pobierały świadczenia z tytułu tej samej choroby, która była przyczyną rehabilitacji leczniczej. Wyodrębnienia dokonano badając zgodność numeru statystycznego jednostki chorobowej, z tytułu której ubezpieczony został poddany rehabilitacji leczniczej z jednostką chorobową, z tytułu której pobierał ostatnie świadczenie w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji.

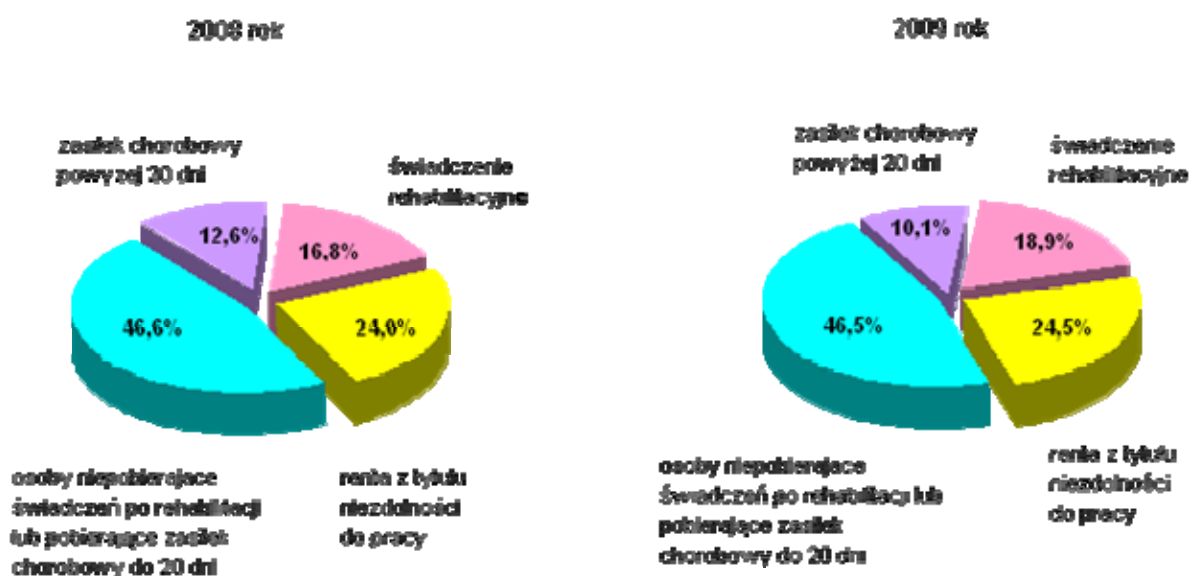
4.1. ŚWIADCZENIA POBIERANE PO REHABILITACJI BEZ WZGLĘDU NA CHOROBE BĘDĄCĄ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI

Wyniki badania osób poddanych rehabilitacji w 2009r. wskazują, że w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji, z populacji liczącej 73,4 tys. osób 25,9 tys. (tj. 35,2%) nie pobierało żadnych świadczeń, a kolejne 8,3 tys. osób (tj. 11,3%) pobierało jedynie zasiłek chorobowy nie przekraczający 20 dni. Zgodnie z przyjętym w badaniu założeniem można więc uznać, że w przypadku 34,2 tys. ubezpieczonych, tj. 46,5% rehabilitacja lecznicza

okazała się skuteczna. Zatem jest to wynik zbliżony do 2008r., w którym rehabilitacja lecznicza okazała się skuteczną dla 46,6% rehabilitowanych.

Analizę porównawczą struktury rehabilitowanych zależnie od rodzaju świadczeń pobieranych po rehabilitacji w 2008r. i w 2009r. przedstawia rysunek 12.

Rys. 12 Porównanie wyników rehabilitacji w latach 2007-2008 ze względu na rodzaj ostatniego świadczenia pobieranego w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji bez względu na chorobę będącą przyczyną rehabilitacji

Z powyższych struktur wynika, że w 2009r. w porównaniu z wynikami rehabilitacji leczniczej w 2008r.:

- odsetek osób, dla których rehabilitacja okazała się skuteczna był zbliżony do 2008r.;
- nieznacznie, bo o 0,5 punktu procentowego zwiększył się odsetek osób, które po rehabilitacji pobierały rentę z tytułu niezdolności do pracy;
- odsetek osób pobierających zasiłek chorobowy jako ostatnie świadczenie po rehabilitacji zmniejszył się o 4,5 punktu procentowego;

- odsetek osób pobierających świadczenie rehabilitacyjne jako ostatnie świadczenie po rehabilitacji zwiększył się o 2,1 punktu procentowego.

Dla oceny skuteczności rehabilitacji leczniczej ma znaczenie nie tylko fakt pobierania świadczeń po rehabilitacji, ale również okres pobierania tych świadczeń zależnie od jednostek chorobowych będących przyczyną niezdolności do pracy.

Z uwagi na to, że nie wszystkie jednostki chorobowe, z tytułu których pobierano świadczenia po zakończeniu leczenia rehabilitacyjnego można było zaliczyć do jednej z grup chorób podlegających rehabilitacji, m.in. chorób narządu ruchu, układu krążenia, psychosomatycznych, układu oddechowego, chorób objętych programami pilotażowymi, jednostki te zakwalifikowano do grupy „pozostałe choroby”.

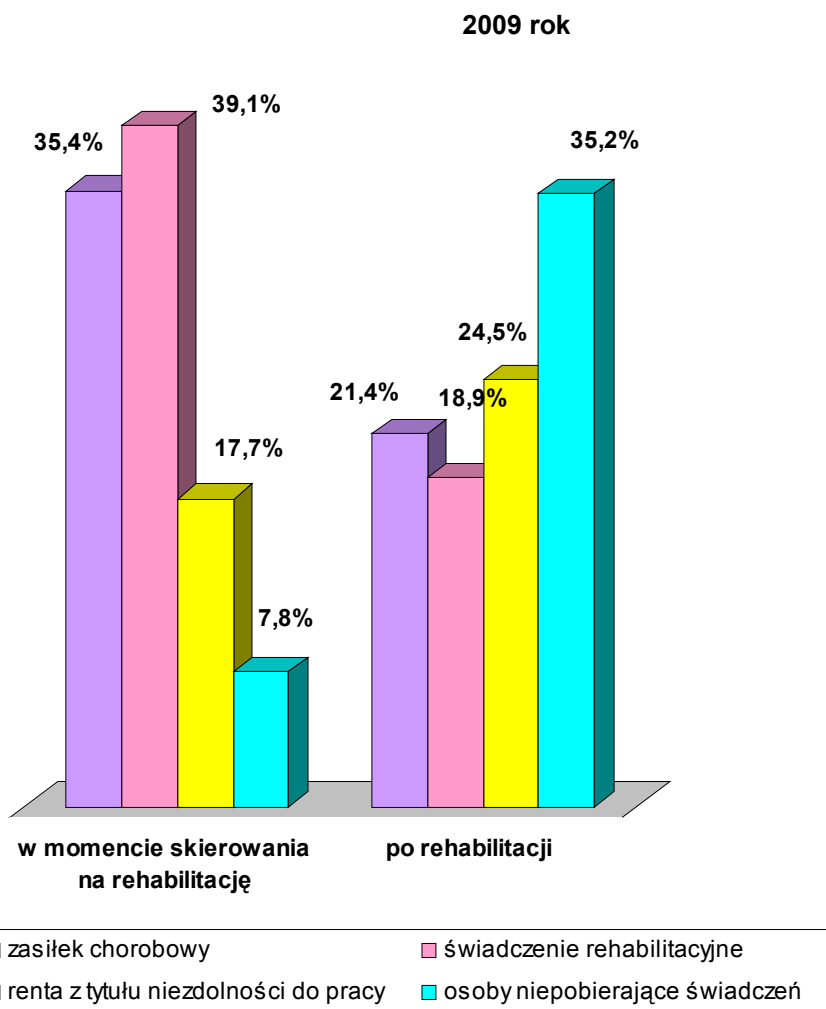
W 2009r. przeciętny okres pobierania zasiłku chorobowego po odbyciu leczenia rehabilitacyjnego wynosił 30,8 dnia (30,3 dnia w 2008r.) i różnił się zależnie od choroby, która była przyczyną rehabilitacji. Najdłużej zasiłek chorobowy pobierały osoby z występującymi u nich chorobami układu oddechowego - 43,2 dnia, a więc o 13 dni dłużej od przeciętnego. Nieco krócej, bo średnio przez 40,4 dnia zasiłek chorobowy pobierali ubezpieczeni z chorobami psychosomatycznymi.

W okresie 12 miesięcy po rehabilitacji świadczenie rehabilitacyjne, jako ostatnie świadczenie, pobierane było średnio przez 5,4 miesiąca. Okres ten nie różnił się od zanotowanego w 2008r. Dłużej niż przeciętnie, świadczenie rehabilitacyjne pobierane było w związku z chorobami układu oddechowego i chorób psychosomatycznych. Przez okres 5,7 miesiąca świadczenie rehabilitacyjne pobierały osoby z chorobami układu krążenia, jak i osoby objęte programami pilotażowymi rehabilitacji.

W 2009r. grupa osób pobierających rentę z tytułu niezdolności do pracy jako ostatnie świadczenie w 12 miesięcy po rehabilitacji, liczyła 18 tys. osób. Ponad połowa rent pobierana była z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobami narządu ruchu, w 22,9% - chorobami układu krążenia, w 4,1% - chorobami psychosomatycznymi, w 4,8% - chorobami układu oddechowego, a co ósma osoba pobierała świadczenie rentowe z tytułu choroby innej niż ta która była przyczyną rehabilitacji.

Strukturę rehabilitowanych zależnie od rodzaju świadczenia pobieranego jako ostatnie przed rehabilitacją i świadczenia pobieranego jako ostatnie po jej zakończeniu przedstawia rys.13.

Rys. 13. Rehabilitowani według rodzaju świadczeń pobieranych w momencie skierowania na rehabilitację leczniczą oraz rodzaju świadczeń pobieranych w okresie 12 miesięcy po zakończeniu rehabilitacji

TABL. 28 REHABILITOWANI WEDŁUG FAKTU POBIERANIA ŚWIADCZEŃ W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI LECZNICZEJ

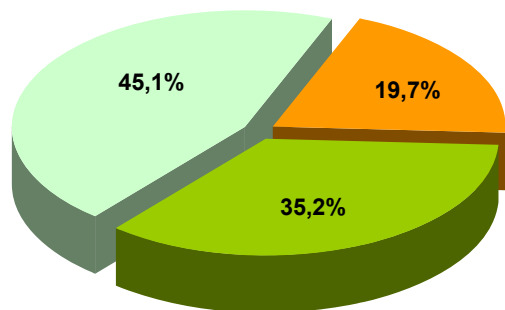
Wyszczególnienie	Ogółem	
	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM	73 389	100,0
z tego:		
osoby pobierające świadczenia przed rehabilitacją	47 541	64,8
osoby, które przed rehabilitacją nie pobierały żadnych świadczeń	25 848	35,2

TABL. 29 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU ŚWIADCZEŃ POBIERANYCH W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI LECZNICZEJ

Rodzaj ostatniego świadczenia pobieranego w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji	Ogółem	
	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM	47 541	100,0
z tego pobierający:		
zasilek chorobowy ^{*/}	15 672	33,0
świadczenie rehabilitacyjne	13 843	29,1
rentę z tytułu niezdolności do pracy (okresową)	18 026	37,9

^{*/} Z tego 8 279 osób (tj. 11,3% ogółu rehabilitowanych) pobierało zasiłek chorobowy przez okres do 20 dni, a 7 393 osób (tj. 10,1% ogółu) pobierało zasiłek chorobowy przez okres dłuższy niż 20 dni

Rys. 14 Rehabilitowani według faktu pobierania świadczeń w okresie 12 miesięcy po zakończeniu rehabilitacji leczniczej

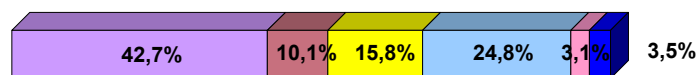

- osoby pobierające świadczenia z tytułu choroby, która była przyczyną rehabilitacji
- osoby pobierające świadczenia z tytułu zaistnienia innej choroby
- osoby niepobierające świadczeń po rehabilitacji

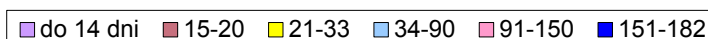
TABL. 30 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI ZASIŁEK CHOROBY, WEDŁUG OKRESU JEGO POBIERANIA ORAZ PŁCI

Wyszczególnienie	Ogółem	Okres pobierania zasiłku chorobowego - w dniach -							Przeciętny okres zasiłkowy w dniach
		do 14	15-20	21-33	34-90	91-150	151-182	183-270	
OGÓŁEM	15 672	6 688	1 591	2 473	3 886	487	547	-	30,8
Mężczyźni	8 537	3 488	875	1 371	2 316	189	298	-	30,5
Kobiety	7 135	3 200	716	1 102	1 570	298	249	-	31,2

Rys. 15 Rehabilitowani pobierający zasiłek chorobowy - jako ostatnie świadczenie w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji - według okresu jego pobierania

Okres pobierania zasiłku chorobowego w dniach:

TABL. 31 PRZECIĘTNY OKRES POBIERANIA ZASIŁKU CHOROBY JAKO OSTATNIEGO ŚWIADCZENIA W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO REHABILITACJI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH

Wyszczególnienie	Przeciętny okres zasiłkowy ogółem - w dniach -
OGÓŁEM	30,8
z tego poddani rehabilitacji z powodu:	
chorób narządu ruchu	29,6
• w systemie stacjonarnym	28,2
• w systemie ambulatoryjnym	38,0
chorób układu krążenia	28,2
• w systemie stacjonarnym	28,0
• w systemie ambulatoryjnym	31,0
chorób psychosomatycznych	40,4
chorób układu oddechowego	43,2
chorób objętych programami pilotażowymi */	31,5
chorób pozostałych**/	36,1

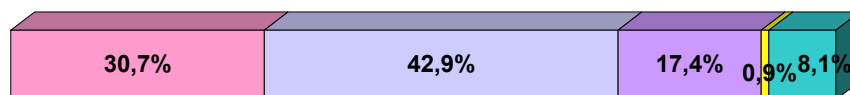
*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

**/ Jednostki chorobowe, z tytułu których pobierane są świadczenia po rehabilitacji, a których nie można zakwalifikować do żadnego z wymienionych profili rehabilitacji.

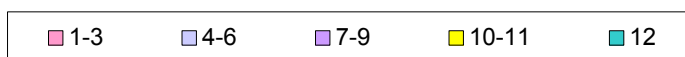
TABL. 32 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - ŚWIADCZENIE REHABILITACYJNE, WEDŁUG OKRESU JEGO POBIERANIA ORAZ PŁCI

Wyszczególnienie	Ogółem	Okres pobierania świadczenia rehabilitacyjnego - w miesiącach -					Przeciętny okres pobierania w miesiącach
		1-3	4-6	7-9	10-11	12	
OGÓŁEM	13 843	4 253	5 933	2 405	129	1 123	5,4
Mężczyźni	7 940	2 584	3 240	1 381	59	676	5,4
Kobiety	5 903	1 669	2 693	1 024	70	447	5,4

Rys.16 Rehabilitowani pobierający świadczenie rehabilitacyjne - jako ostatnie świadczenie w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji - według okresu jego pobierania

Okres pobierania świadczenia rehabilitacyjnego w miesiącach:

TABL.33 PRZECIĘTNY OKRES POBIERANIA ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNEGO JAKO OSTATNIEGO ŚWIADCZENIA W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO REHABILITACJI WEDŁUG GRUP CHOROBOWYCH

Wyszczególnienie	Przeciętny okres pobierania świadczenia - w miesiącach -
OGÓŁEM	5,4
z tego poddani rehabilitacji z powodu:	
chorób narządu ruchu	5,3
• w systemie stacjonarnym	5,3
• w systemie ambulatoryjnym	5,1
chorób układu krążenia	5,7
• w systemie stacjonarnym	5,7
• w systemie ambulatoryjnym	5,7
chorób psychosomatycznych	5,8
chorób układu oddechowego	6,0
chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}	5,7
chorób pozostałych ^{**/}	5,1

^{*/} Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

^{**/} Jednostki chorobowe, z tytułu których pobierane są świadczenia po rehabilitacji, a których nie można zakwalifikować do żadnego z wymienionych profili rehabilitacji.

TABL. 34 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WEDŁUG GRUP CHOROBYCH ORAZ PŁCI

w liczbach bezwzględnych

Wyszczególnienie	Ogółem	Renty przyznane na skutek chorób:					
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}	pozostałych ^{**/}
OGÓŁEM	18 026	9 719	4 124	735	864	457	2 127
Mężczyźni	11 537	6 193	3 487	99	496	129	1 133
Kobiety	6 489	3 526	637	636	368	328	994

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

**/ Jednostki chorobowe, z tytułu których pobierane są świadczenia po rehabilitacji, a których nie można zakwalifikować do żadnego z wymienionych profili rehabilitacji.

TABL. 35 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WEDŁUG GRUP CHOROBYCH ORAZ PŁCI

struktura procentowa

Wyszczególnienie	Ogółem	Renty przyznane na skutek chorób:					
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}	pozostałych ^{**/}
OGÓŁEM	100,0	53,9	22,9	4,1	4,8	2,5	11,8
Mężczyźni	100,0	53,7	30,2	0,9	4,3	1,1	9,8
Kobiety	100,0	54,3	9,8	9,8	5,7	5,1	15,3

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

**/ Jednostki chorobowe, z tytułu których pobierane są świadczenia po rehabilitacji, a których nie można zakwalifikować do żadnego z wymienionych profili rehabilitacji.

TABL. 36 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WEDŁUG STOPNIA NIEZDOLNOŚCI DO PRACY ORAZ GRUP CHOROBYCH

w liczbach bezwzględnych

Renty z tytułu niezdolności do pracy pobierane po rehabilitacji	Ogółem	Z tego renty przyznane na skutek chorób:					
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	objętych programami pilotażowymi */	pozostałych **/
OGÓŁEM	18 026	9 719	4 124	735	864	457	2 127
z tego z:							
całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji	90	30	20	-	-	-	40
całkowitą niezdolnością do pracy	1 450	686	318	-	89	69	288
częściową niezdolnością do pracy	16 476	8 993	3 786	735	775	388	1 799
celowością przekwalifikowania zawodowego (renta szkoleniowa)	10	10	-	-	-	-	-
w tym rehabilitowani z okresową niezdolnością do pracy	17 658	9 590	4 005	715	824	447	2 077
z tego z:							
całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji	90	30	20	-	-	-	40
całkowitą niezdolnością do pracy	1 430	666	318	-	89	69	288
częściową niezdolnością do pracy	16 128	8 884	3 667	715	735	378	1 749
celowością przekwalifikowania zawodowego (renta szkoleniowa)	10	10	-	-	-	-	-

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

**/ Jednostki chorobowe, z tytułu których pobierane są świadczenia po rehabilitacji, a których nie można zakwalifikować do żadnego z wymienionych profili rehabilitacji.

TABL. 37 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WEDŁUG STOPNIA NIEZDOLNOŚCI DO PRACY ORAZ GRUP CHOROBYCH

struktura procentowa

Renty z tytułu niezdolności do pracy pobierane po rehabilitacji	Ogółem	Z tego renty przyznane na skutek chorób:					
		narządu ruchu	układu krążenia	psycho-somatycznych	układu oddechowego	objętych programami pilotażowymi */	pozostałych **/
OGÓŁEM	100,0	53,9	22,9	4,1	4,8	2,5	11,8
z tego z:							
całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji	100,0	33,3	22,2	-	-	-	44,5
całkowitą niezdolnością do pracy	100,0	47,2	21,9	-	6,2	4,8	19,9
częściową niezdolnością do pracy	100,0	54,6	23,0	4,5	4,7	2,3	10,9
celowością przekwalifikowania zawodowego (renta szkoleniowa)	100,0	100,0	-	-	-	-	-
w tym rehabilitowani z okresową niezdolnością do pracy	100,0	54,3	22,7	4,0	4,7	2,5	11,8
z tego z:							
całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji	100,0	33,3	22,2	-	-	-	44,5
całkowitą niezdolnością do pracy	100,0	46,5	22,2	-	6,3	4,9	20,1
częściową niezdolnością do pracy	100,0	55,1	22,7	4,4	4,6	2,3	10,9
celowością przekwalifikowania zawodowego (renta szkoleniowa)	100,0	100,0	-	-	-	-	-

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodnego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

**/ Jednostki chorobowe, z tytułu których pobierane są świadczenia po rehabilitacji, a których nie można zakwalifikować do żadnego z wymienionych profili rehabilitacji.

TABL. 38 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU OSTATNIEGO ŚWIADCZENIA POBIERANEGO PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI ORAZ PRZYCZYNY CHOROBOWEJ DALSZEGO TRWANIA NIEZDOLNOŚCI DO PRACY

Rodzaj świadczenia pobieranego po rehabilitacji	Ogółem	rehabilitowani pobierający świadczenia po rehabilitacji z powodu chorób:					
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	objętych programami pilotażowymi */	pozostałych **/
OGÓŁEM	47 541	32 714	6 002	2 027	1 331	805	4 662
z tego pobierający:							
zasilek chorobowy	15 672	11 875	1 004	457	258	199	1 879
świadczenie rehabilitacyjne	13 843	11 120	874	835	209	149	656
rentę z tytułu niezdolności do pracy	18 026	9 719	4 124	735	864	457	2 127

TABL. 39 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU OSTATNIEGO ŚWIADCZENIA POBIERANEGO PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI ORAZ PRZYCZYNY CHOROBOWEJ DALSZEGO TRWANIA NIEZDOLNOŚCI DO PRACY

struktura procentowa

Rodzaj świadczenia pobieranego po rehabilitacji	Ogółem	rehabilitowani pobierający świadczenia po rehabilitacji z powodu chorób:					
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	objętych programami pilotażowymi */	pozostałych **/
OGÓŁEM	100,0	68,8	12,6	4,3	2,8	1,7	9,8
z tego pobierający:							
zasilek chorobowy	100,0	75,8	6,4	2,9	1,6	1,3	12,0
świadczenie rehabilitacyjne	100,0	80,4	6,3	6,0	1,5	1,1	4,7
rentę z tytułu niezdolności do pracy	100,0	53,9	22,9	4,1	4,8	2,5	11,8

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

**/ Jednostki chorobowe, z tytułu których pobierane są świadczenia po rehabilitacji, a których nie można zakwalifikować do żadnego z wymienionych profili rehabilitacji.

4.2. ŚWIADCZENIA POBIERANE PO REHABILITACJI Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI

Jak już wspomniano w rozdziale 4, wyniki badania osób poddanych rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS są przedstawiane corocznie zarówno dla całej badanej populacji, jak i wyodrębnionej grupy osób, które po rehabilitacji pobierały świadczenia z tytułu tej samej choroby, która była przyczyną rehabilitacji leczniczej. Wyodrębnienia dokonuje się porównując numer statystyczny jednostki chorobowej, z tytułu której ubezpieczony został poddany rehabilitacji leczniczej z jednostką chorobową, z tytułu której pobierał ostatnie świadczenie w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji.

W 2009r. grupa rehabilitowanych, którzy po odbyciu leczenia rehabilitacyjnego pobierała świadczenia z tytułu choroby będącej przyczyną rehabilitacji leczniczej lub nie pobierała już żadnych świadczeń liczyła 58,9 tys. osób. Z tej grupy 25,8 tys. osób (tj. 43,9% tej wyodrębnionej populacji) nie pobierało po rehabilitacji żadnych świadczeń, a 6,7 tys. (tj. 11,4%) bezpośrednio po rehabilitacji pobierało zasiłek chorobowy przez okres nie przekraczający 20 dni. Oznacza to, że rehabilitacja dla tej wyodrębnionej populacji okazała się skuteczna w przypadku 55,3% rehabilitowanych.

W porównaniu z 2008r. oznacza to, że odsetek osób nie pobierających po rehabilitacji żadnych świadczeń z tytułu choroby, która była przyczyną rehabilitacji zwiększył się o 1,8 punktu procentowego.

Struktura pozostałej grupy liczącej 26,4 tys. osób (tj. z tej wyodrębnionej pod względem zgodności jednostek chorobowych populacji) według rodzaju świadczeń pobieranych po rehabilitacji, przedstawiała się następująco: dla 5,8 tys. (tj. 9,8% populacji) ostatnim świadczeniem po rehabilitacji był zasiłek chorobowy powyżej 20 dni, 9,2 tys. osób (tj. 15,6%) – pobierało świadczenie rehabilitacyjne, a 11,4 tys. osób (tj. 19,3%) – rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Po zestawieniu powyższych danych z analogicznymi z 2008r. wynika, że w 2009 roku:

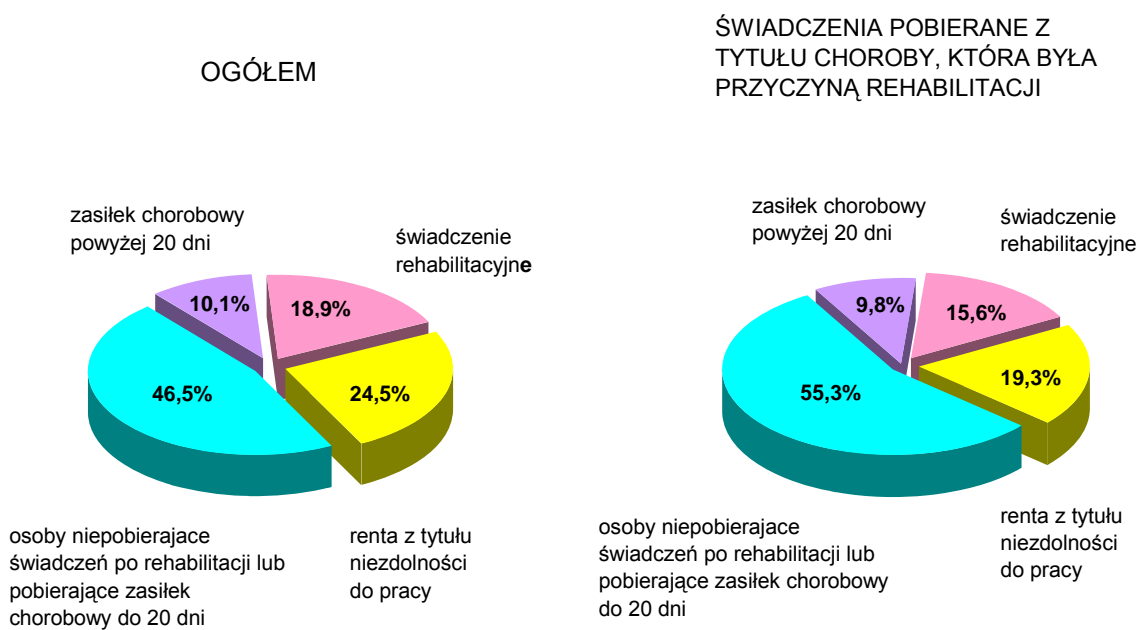
- o 3,1 punktu procentowego zmniejszył się odsetek osób pobierających zasiłek chorobowy powyżej 20 dni;
- o 0,3 punktu procentowego zwiększył się odsetek pobierających świadczenie rehabilitacyjne;

- o 1 punkt procentowy zwiększył się odsetek pobierających rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Porównanie wyników rehabilitacji leczniczej 2009r. ze względu na rodzaj ostatniego świadczenia pobieranego w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji dla całej badanej populacji, jak i wyodrębnionej grupy osób, które po rehabilitacji pobierały świadczenia z tytułu tej samej choroby, która była przyczyną rehabilitacji leczniczej, przedstawia rysunek 17.

Rys. 17 Porównanie wyników rehabilitacji w 2009r. ze względu na rodzaj ostatniego świadczenia pobieranego w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji

W 2009r. przeciętny okres pobierania zasiłku chorobowego z tytułu choroby będącej przyczyną rehabilitacji wynosił 26,6 dnia i był zróżnicowany w zależności od rodzaju schorzenia, które było przyczyną przeprowadzonej rehabilitacji.

Dłużej niż przeciętnie, bo średnio przez okres 49,9 dnia, zasiłek chorobowy pobierały osoby z chorobami układu oddechowego. Rehabilitowani z chorobami psychosomatycznymi pobierały zasiłek chorobowy średnio przez 38,1 dnia, a osoby z chorobami objętymi programami pilotażowymi z zakresu onkologii i kardiologii - 33,4 dnia.

Przeciętny okres pobierania świadczenia rehabilitacyjnego wynosił 5,3 miesiąca i dla poszczególnych chorób różnił się od wymiaru przeciętnego: z powodu chorób układu krążenia świadczenie to pobierano średnio przez 5,9 miesiąca, w związku z chorobami układu oddechowego - 5,7 miesiąca., a na skutek chorób psychosomatycznych – 5,5 miesiąca. Spośród 11,4 tys. rencistów, 54,6% osób pobierało renty przyznane z tytułu niezdolności do pracy z powodu chorób narządu ruchu, a 27,2% wskutek chorób układu krążenia. Dalsze 7,9% to renciści rehabilitowani w związku z chorobami psychosomatycznymi, 6,6% - chorobami układu oddechowego, a 3,7% wskutek chorób objętych programami pilotażowymi.

Ponad 92% wszystkich rent to renty przyznane z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

TABL. 40 REHABILITOWANI WEDŁUG FAKTU POBIERANIA ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU CHOROBY, KTÓRA BYŁA PRZYCZYNĄ REHABILITACJI

Wyszczególnienie	Ogółem	
	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM	58 940	100,0
z tego:		
osoby pobierające świadczenia przed rehabilitacją	33 092	56,1
osoby, które przed rehabilitacją nie pobierały żadnych świadczeń	25 848	43,9

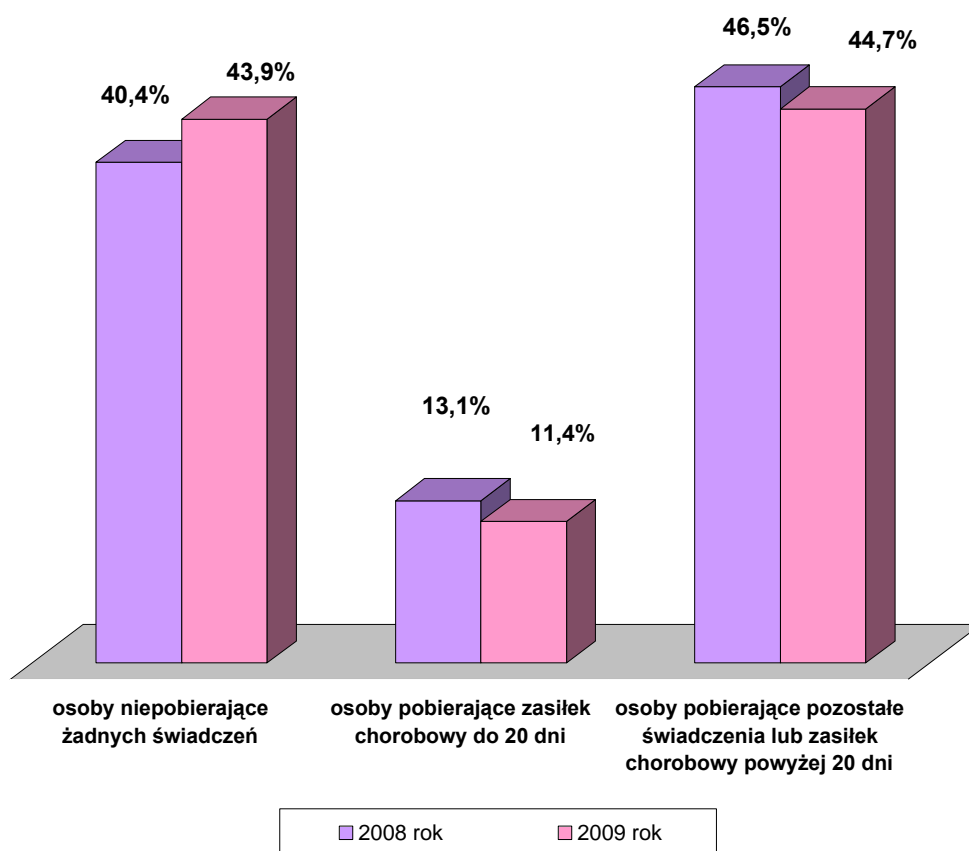
TABL. 41 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU ŚWIADCZEŃ POBIERANYCH Z TYTUŁU CHOROBY, KTÓRA BYŁA PRZYCZYNĄ REHABILITACJI

Rodzaj ostatniego świadczenia pobieranego w okresie 12 miesięcy po rehabilitacji	Ogółem	
	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM	33 092	100,0
z tego pobierający:		
zasiłek chorobowy ^{*/}	12 502	37,8
świadczenie rehabilitacyjne	9 192	27,8
rentę z tytułu niezdolności do pracy (okresową)	11 398	34,4

^{*/} Z tego 6 728 osób (tj. 11,4% osób, u których wystąpiła zgodność choroby z tytułu której pobierały świadczenie po rehabilitacji z chorobą będącą przyczyną skierowania na rehabilitację leczniczą) pobierało zasiłek chorobowy przez okres do 20 dni, a 5 774 osób (tj. 9,8% osób, u których wystąpiła powyższa zgodność) pobierało zasiłek chorobowy przez okres dłuższy niż 20 dni

Świadczenia pobierane po rehabilitacji z tytułu choroby będącej przyczyną rehabilitacji

Rys. 18. Porównanie struktury rehabilitowanych według rodzaju świadczenia z tytułu choroby, która była przyczyną rehabilitacji, pobieranego jako ostatnie po zakończeniu rehabilitacji leczniczej w 2008 i 2009r.

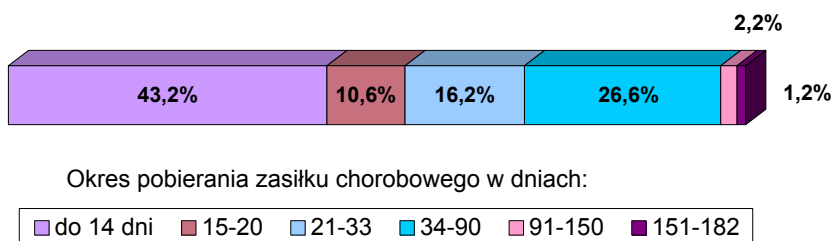

Świadczenia pobierane po rehabilitacji z tytułu choroby będącej przyczyną rehabilitacji
Okres pobierania zasiłku chorobowego

TABL. 42 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - ZASIŁEK CHOROBY, Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI, WEDŁUG OKRESU JEGO POBIERANIA ORAZ PŁCI

Wyszczególnienie	Ogółem	Okres pobierania zasiłku chorobowego - w dniach -							Przeciętny okres zasiłkowy w dniach
		do 14	15-20	21-33	34-90	91-150	151-182	183-270	
OGÓŁEM	12 502	5 406	1 322	2 018	3 319	278	159	-	26,6
Mężczyźni	6 887	2 862	726	1 153	1 948	99	99	-	26,7
Kobiety	5 615	2 544	596	865	1 371	179	60	-	26,5

Rys. 19 Rehabilitowani pobierający po zakończeniu rehabilitacji zasiłek chorobowy z tytułu choroby będącej przyczyną rehabilitacji, według okresu jego pobierania

TABL. 43 PRZECIĘTNY OKRES POBIERANIA ZASIŁKU CHOROBY Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI - JAKO OSTATNIEGO ŚWIADCZENIA W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO REHABILITACJI - WEDŁUG GRUP CHOROBY

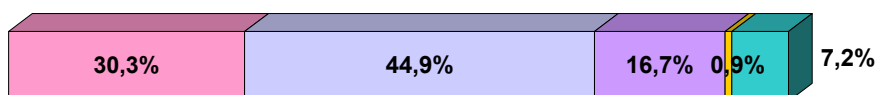
Wyszczególnienie	Przeciętny okres zasiłkowy z tytułu choroby, która była przyczyną rehabilitacji - w dniach -
OGÓŁEM	26,6
z tego poddani rehabilitacji z powodu:	
chorób narządu ruchu	25,8
• w systemie stacjonarnym	24,7
• w systemie ambulatoryjnym	32,5
chorób układu krążenia	24,2
• w systemie stacjonarnym	23,2
• w systemie ambulatoryjnym	31,0
chorób psychosomatycznych	38,1
chorób układu oddechowego	49,9
chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}	33,4

^{*/} Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

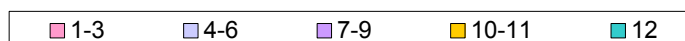
TABL. 44 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - ŚWIADCZENIE REHABILITACYJNE Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI, WEDŁUG OKRESU JEGO POBIERANIA ORAZ PŁCI

Wyszczególnienie	Ogółem	Okres pobierania świadczenia rehabilitacyjnego - w miesiącach -					Przeciętny okres pobierania w m-cach
		1-3	4-6	7-9	10-11	12	
OGÓŁEM	9 192	2 782	4 123	1 540	81	666	5,3
Mężczyźni	5 356	1 709	2 255	954	30	408	5,3
Kobiety	3 836	1 073	1 868	586	51	258	5,3

Rys. 20. Rehabilitowani pobierający po rehabilitacji świadczenie rehabilitacyjne z tytułu choroby będącej przyczyną rehabilitacji według okresu jego pobierania

Okres pobierania świadczenia rehabilitacyjnego w miesiącach:

TABL. 45 PRZECIĘTNY OKRES POBIERANIA ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNEGO Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI, JAKO OSTATNIEGO ŚWIADCZENIA W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO REHABILITACJI WEDŁUG GRUP CHOROBY

Wyszczególnienie	Przeciętny okres pobierania świadczenia z tytułu choroby, która była przyczyną rehabilitacji - w miesiącach -
OGÓŁEM	5,3
z tego poddani rehabilitacji z powodu:	
chorób narządu ruchu	5,2
• w systemie stacjonarnym	5,3
• w systemie ambulatoryjnym	4,6
chorób układu krążenia	5,9
• w systemie stacjonarnym	6,0
• w systemie ambulatoryjnym	5,5
chorób psychosomatycznych	5,5
chorób układu oddechowego	5,7
chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}	5,3

^{*/} Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

*Świadczenia pobierane po rehabilitacji z tytułu choroby będącej przyczyną rehabilitacji
Renta z tytułu niezdolności do pracy*

TABL. 46 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH ORAZ PŁCI

w liczbach bezwzględnych

Wyszczególnienie	Ogółem	Renty przyznane na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM	11 398	6 220	3 101	905	755	417
Mężczyźni	7 383	3 925	2 743	199	407	109
Kobiety	4 015	2 295	358	706	348	308

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

TABL. 47 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH ORAZ PŁCI

struktura procentowa

Wyszczególnienie	Ogółem	Renty przyznane na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM	100,0	54,6	27,2	7,9	6,6	3,7
Mężczyźni	100,0	53,1	37,2	2,7	5,5	1,5
Kobiety	100,0	57,1	8,9	17,6	8,7	7,7

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

TABL. 48 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI, WEDŁUG STOPNIA NIEZDOLNOŚCI DO PRACY ORAZ GRUP CHOROBYCH

w liczbach bezwzględnych

Renty z tytułu niezdolności do pracy pobierane po rehabilitacji	Z tego renty przyznane na skutek chorób:					
	Ogółem	narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM	11 398 ^{**/}	6 220	3 101	905	755	417
z tego z:						
całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji	50	30	20	-	-	-
całkowitą niezdolnością do pracy	805	338	288	40	79	60
częściową niezdolnością do pracy	10 533	5 842	2 793	865	676	357
celowością przekwalifikowania zawodowego (renta szkoleniowa)	10	10	-	-	-	-
w tym rehabilitowani z okresową niezdolnością do pracy	11 179	6 141	3 011	895	725	407
z tego z:						
całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji	50	30	20	-	-	-
całkowitą niezdolnością do pracy	795	328	288	40	79	60
częściową niezdolnością do pracy	10 324	5 773	2 703	855	646	347
celowością przekwalifikowania zawodowego (renta szkoleniowa)	10	10	-	-	-	-

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

**/ Liczba ubezpieczonych, którym przyznano rentę w okresie 12 miesięcy po odbytej rehabilitacji leczniczej z tytułu choroby, która była przyczyną ich rehabilitacji.

*Świadczenia pobierane po rehabilitacji z tytułu choroby będącej przyczyną rehabilitacji
Renty, stopień niezdolności do pracy*

TABL. 49 REHABILITOWANI POBIERAJĄCY W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI - JAKO OSTATNIE ŚWIADCZENIE - RENTĘ Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI, WEDŁUG STOPNIA NIEZDOLNOŚCI DO PRACY ORAZ GRUP CHOROBOWYCH

struktura procentowa

Renty z tytułu niezdolności do pracy pobierane po rehabilitacji	Ogółem	Z tego renty przyznane na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM	100,0 ^{**/}	54,6	27,2	7,9	6,6	3,7
z tego z:						
całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji	100,0	60,0	40,0	-	-	-
całkowitą niezdolnością do pracy	100,0	42,0	35,8	5,0	9,8	7,4
częściową niezdolnością do pracy	100,0	55,5	26,5	8,2	6,4	3,4
celowością przekwalifikowania zawodowego (renta szkoleniowa)	100,0	100,0	-	-	-	-
w tym rehabilitowani z okresową niezdolnością do pracy	100,0	54,9	26,9	8,0	6,5	3,7
z tego z:						
całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji	100,0	60,0	40,0	-	-	-
całkowitą niezdolnością do pracy	100,0	41,3	36,2	5,0	9,9	7,6
częściową niezdolnością do pracy	100,0	55,9	26,2	8,3	6,2	3,4
celowością przekwalifikowania zawodowego (renta szkoleniowa)	100,0	100,0	-	-	-	-

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

**/ Liczba ubezpieczonych, którym przyznano rentę w okresie 12 miesięcy po odbytej rehabilitacji leczniczej z tytułu choroby, która była przyczyną ich rehabilitacji.

TABL. 50 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU OSTATNIEGO PO REHABILITACJI ŚWIADCZENIA POBIERANEGO Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH

Rodzaj świadczenia pobieranego po rehabilitacji	Ogółem	rehabilitowani pobierający świadczenia po rehabilitacji z powodu chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM	33 092	24 505	4 512	2 197	1 142	736
z tego pobierający:						
zasilek chorobowy	12 502	10 882	735	497	209	179
świadczenie rehabilitacyjne	9 192	7 403	676	795	178	140
rentę z tytułu niezdolności do pracy	11 398	6 220	3 101	905	755	417

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodnego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

TABL. 51 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU OSTATNIEGO PO REHABILITACJI ŚWIADCZENIA POBIERANEGO Z TYTUŁU CHOROBY BĘDĄCEJ PRZYCZYNĄ REHABILITACJI WEDŁUG GRUP CHOROBYCH

struktura procentowa

Rodzaj świadczenia pobieranego po rehabilitacji	Ogółem	rehabilitowani pobierający świadczenia po rehabilitacji z powodu chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	chorób objętych programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM	100,0	74,0	13,7	6,6	3,5	2,2
z tego pobierający:						
zasilek chorobowy	100,0	87,0	5,9	4,0	1,7	1,4
świadczenie rehabilitacyjne	100,0	80,5	7,4	8,7	1,9	1,5
rentę z tytułu niezdolności do pracy	100,0	54,6	27,2	7,9	6,6	3,7

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodnego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

5. OPINIA O ZDOLNOŚCI DO PRACY W MOMENCIE ZAKOŃCZENIA REHABILITACJI LECZNICZEJ

Bezpośrednio po zakończeniu leczenia w ośrodku rehabilitacyjnym, dla każdego ubezpieczonego sporządzana jest karta informacyjna o przebytej rehabilitacji leczniczej. Dokument ten zawiera m.in. rozpoznanie chorobowe ze skierowania na rehabilitację, rozpoznanie ustalone w ośrodku rehabilitacyjnym, opis przeprowadzonego leczenia, a także opisaną i uzasadnioną opinię o zdolności do pracy. Na podstawie karty informacyjnej ubezpieczonemu wystawiana jest przez ZUS opinia odnośnie odzyskania zdolności do pracy, ewentualnie ustala się przyczynę niemożności wydania takiej opinii. Brak opinii dotyczy głównie ubezpieczonych, którzy nie zakończyli turnusu rehabilitacyjnego np. ze względów medycznych bądź z powodu naruszenia dyscypliny w ośrodku rehabilitacyjnym.

Z ogólnej populacji 73,4 tys. osób poddanych rehabilitacji leczniczej w 2009r. opinię „zdolny do pracy” otrzymało 79,7% tej populacji, opinię „niezdolny do pracy” otrzymało 19,8% ogółu rehabilitowanych, a w przypadku 0,5% populacji niemożliwe było wydanie opinii.

Opinia o zdolności do pracy kształtowała się zależnie od rodzaju schorzenia, z powodu którego ubezpieczeni zostali poddani rehabilitacji leczniczej.

Bardzo korzystne wyniki leczenia rehabilitacyjnego odnotowano wśród ubezpieczonych objętych nowymi programami pilotażowymi. W tej grupie odsetek z opinią „zdolny do pracy” wyniósł 85,0%.

W najliczniejszej grupie schorzeń narządu ruchu, odsetek osób z opinią „zdolny do pracy” wyniósł 82,9%, w grupie chorób układu oddechowego opinię „zdolny do pracy” uzyskało 71,1% tej grupy, a wśród osób z chorobami układu krążenia – 70,0%. W grupie osób z chorobami psychosomatycznymi za „zdolnych do pracy” uznano tylko 61,7% osób.

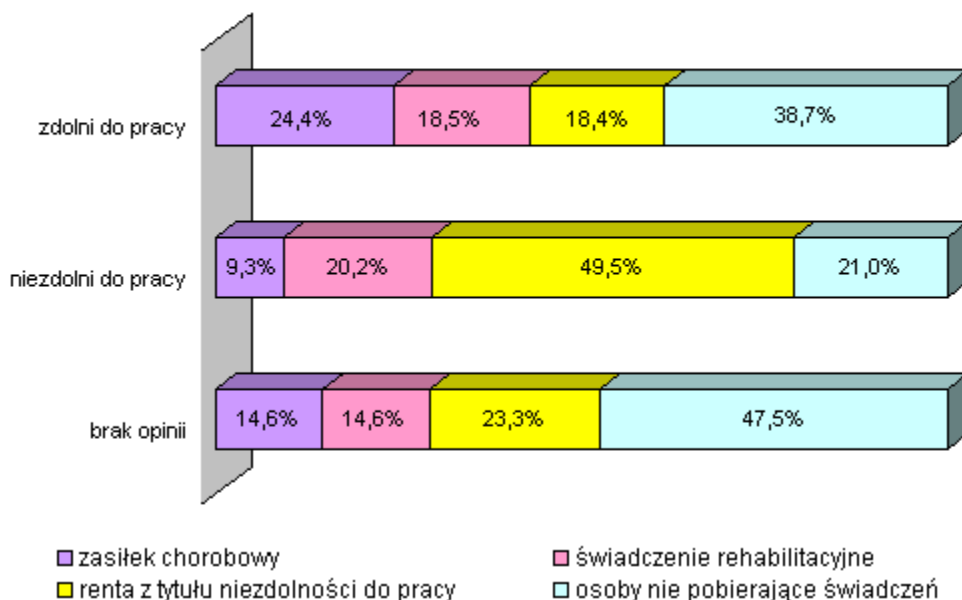
Dla oceny skuteczności przeprowadzonej rehabilitacji istotne jest ustalenie czy po zakończeniu leczenia rehabilitacyjnego i wydaniu opinii „zdolny do pracy” ubezpieczeni pobierali świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Z analizy wyników badania za 2009r. wynika, że z grupy 58,5 tys. osób z opinią „zdolny do pracy” 22,6 tys. osób nie pobierało po odbytej rehabilitacji żadnych świadczeń. Dla 14,3 tys. osób ostatnim świadczeniem pobieranym w okresie 12 miesięcy po odbytej rehabilitacji był zasiłek chorobowy, dla 10,9 tys. osób - świadczenie rehabilitacyjne, a dla 10,8 tys. - renta z tytułu niezdolności do pracy.

Odmienne przedstawiała się sytuacja w grupie 14,5 tys. osób z opinią „niezdolny do pracy”: blisko połowa z nich pobierała po zakończeniu rehabilitacji rentę z tytułu niezdolności do pracy, co piąta osoba pobierała świadczenie rehabilitacyjne, a co jedenasta – zasiłek chorobowy.

Z porównania powyższych danych z analogicznymi z 2008 roku wynika, że w 2009 roku we wszystkich grupach chorobowych, z wyjątkiem chorób układu krążenia, wzrósł odsetek osób z opinią „zdolny do pracy” po odbytej rehabilitacji. Znaczne zwiększenie odsetka osób z taką opinią, bo aż o 17,5 punktu procentowego, odnotowano w grupie rehabilitowanych z powodu chorób układu oddechowego. W grupie rehabilitowanych w związku z chorobami narządu ruchu odsetek osób z opinią „zdolny do pracy” zwiększył się o 2,4 punktu procentowego, a wśród rehabilitowanych w związku z chorobami psychosomatycznymi o 2 punkty procentowe.

Rys. 21 Rehabilitowani według opinii o zdolności do pracy oraz faktu pobierania świadczeń w okresie 12 miesięcy po zakończeniu rehabilitacji

Opinia o zdolności do pracy:

TABL. 52 REHABILITOWANI WEDŁUG OPINII O ZDOLNOŚCI DO PRACY W MOMENCIE ZAKOŃCZENIA REHABILITACJI ORAZ GRUP CHOROBOWYCH, W NASTĘPSTWIE KTÓRYCH ZOSTALI PODDANI REHABILITACJI

w liczbach bezwzględnych

Opinia o zdolności do pracy	Ogółem	Rehabilitowani na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	objętych programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM						
OGÓŁEM	73 389	57 981	8 664	4 512	1 998	234
z tego:						
zdolni do pracy	58 507	48 040	6 065	2 782	1 421	199
niezdolni do pracy	14 547	9 709	2 517	1 710	577	34
brak opinii	335	232	82	20	-	1
MĘŻCZYŹNI						
OGÓŁEM	41 985	32 680	7 072	1 123	1 043	67
z tego:						
zdolni do pracy	33 095	26 661	4 936	702	732	64
niezdolni do pracy	8 639	5 828	2 076	421	311	3
brak opinii	251	191	60	-	-	-
KOBIETY						
OGÓŁEM	31 404	25 301	1 592	3 389	955	167
z tego:						
zdolne do pracy	25 412	21 379	1 129	2 080	689	135
niezdolne do pracy	5 908	3 881	441	1 289	266	31
brak opinii	84	41	22	20	-	1

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

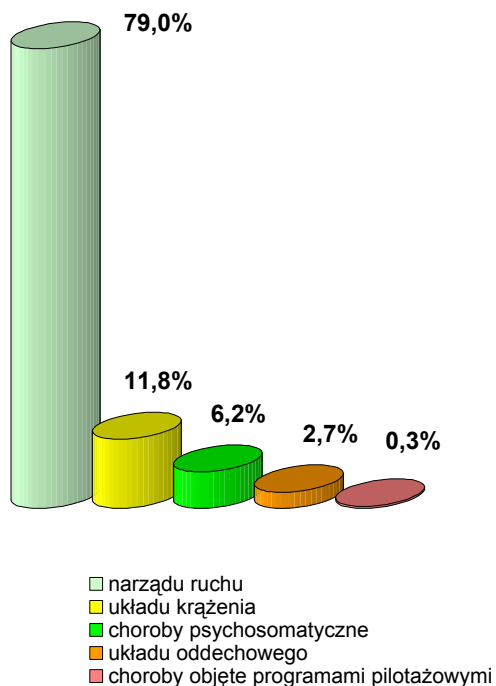
TABL. 53 REHABILITOWANI WEDŁUG OPINII O ZDOLNOŚCI DO PRACY W MOMENCIE ZAKOŃCZENIA REHABILITACJI ORAZ GRUP CHOROBYCH, W NASTĘPSTWIE KTÓRYCH ZOSTALI PODDANI REHABILITACJI

struktura procentowa

Opinia o zdolności do pracy	Ogółem	Rehabilitowani na skutek chorób:				
		narządu ruchu	układu krążenia	psychosomatycznych	układu oddechowego	objętych programami pilotażowymi ^{*/}
OGÓŁEM						
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z tego:						
zdolni do pracy	79,7	82,9	70,0	61,7	71,1	85,1
niezdolni do pracy	19,8	16,7	29,1	37,9	28,9	14,5
brak opinii	0,5	0,4	0,9	0,4	-	0,4
MĘŻCZYŹNI						
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z tego:						
zdolni do pracy	78,8	81,6	69,8	62,5	70,2	95,5
niezdolni do pracy	20,6	17,8	29,4	37,5	29,8	4,5
brak opinii	0,6	0,6	0,8	-	-	-
KOBIETY						
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z tego:						
zdolne do pracy	80,9	84,5	70,9	61,4	72,0	80,8
niezdolne do pracy	18,8	15,3	27,7	38,0	28,0	18,6
brak opinii	0,3	0,2	1,4	0,6	-	0,6

*/ Rehabilitacja po operacji nowotworu narządu rodowego lub gruczołu piersiowego, monitorowana telemedycznie rehabilitacja kardiologiczna w warunkach domowych

Rys. 22 Rehabilitowani z opinią "zdolny do pracy" według grup chorobowych

TABL. 54 REHABILITOWANI WEDŁUG OPINII O ZDOLNOŚCI DO PRACY ORAZ FAKTU POBIERANIA ŚWIADCZEŃ W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI

Opinia o zdolności do pracy	Ogółem	Osoby pobierające świadczenia po rehabilitacji z tytułu choroby, która była przyczyną rehabilitacji	Osoby pobierające świadczenia po rehabilitacji z powodu zaistnienia innej choroby niż ta, która była przyczyną rehabilitacji	Osoby nie pobierające po rehabilitacji żadnych świadczeń
OGÓŁEM	73 389	33 092	14 449	25 848
z tego:				
zdolni do pracy	58 507	25 343	10 551	22 613
niezdolni do pracy	14 547	7 593	3 878	3 076
brak opinii	335	156	20	159

TABL. 55 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU OSTATNIEGO ŚWIADCZENIA POBIERANEGO W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI ORAZ OPINII O ZDOLNOŚCI DO PRACY

w liczbach bezwzględnych

Opinia o zdolności do pracy	Ogółem	W tym pobierający świadczenia po rehabilitacji:			
		razem	zasilek chorobowy ^{*/}	świadczenie rehabilitacyjne	rentę z tytułu niezdolności do pracy
OGÓŁEM	73 389	47 541	15 672	13 843	18 026
z tego:					
zdolni do pracy	58 507	35 869	14 263	10 856	10 750
niezdolni do pracy	14 547	11 496	1 360	2 938	7 198
brak opinii	335	176	49	49	78

*/ W tej grupie osób w 8279 przypadkach - bezpośrednio po rehabilitacji - został wykorzystany zasiłek chorobowy w okresie tylko do 20 dni, jako jedyne świadczenie pobierane w ciągu 12 miesięcy.

TABL. 56 REHABILITOWANI WEDŁUG RODZAJU OSTATNIEGO ŚWIADCZENIA POBIERANEGO W OKRESIE 12 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU REHABILITACJI ORAZ OPINII O ZDOLNOŚCI DO PRACY

struktura procentowa

Opinia o zdolności do pracy	Ogółem	W tym pobierający świadczenia po rehabilitacji:			
		razem	zasilek chorobowy ^{*/}	świadczenie rehabilitacyjne	rentę z tytułu niezdolności do pracy
OGÓŁEM	100,0	64,8	21,4	18,9	24,5
z tego:					
zdolni do pracy	100,0	61,3	24,4	18,5	18,4
niezdolni do pracy	100,0	79,0	9,3	20,2	49,5
brak opinii	100,0	52,5	14,6	14,6	23,3

*/ W tej grupie osób w 11,3% przypadków - bezpośrednio po rehabilitacji - został wykorzystany zasiłek chorobowy w okresie tylko do 20 dni, jako jedyne świadczenie pobierane w ciągu 12 miesięcy.

6. PODSUMOWANIE

1. W 2009r. rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej poddanych zostało 73,4 tys. osób. W ramach prewencji rentowej ZUS realizował program rehabilitacji leczniczej w zakresie chorób narządu ruchu, układu krążenia, układu oddechowego, chorób psychosomatycznych. Ponadto wprowadzono nowe pilotażowe programy rehabilitacji, skierowane do kobiet po operacji nowotworu narządu rodnoego i gruczołu piersiowego, a także monitorowaną telemedycznie rehabilitacją kardiologiczną w warunkach domowych.
2. Podobnie jak w ubiegłych latach, wśród poddanych rehabilitacji leczniczej, dominowały osoby ze schorzeniami narządu ruchu – 58 tys. osób. Drugą pod względem liczebności grupę rehabilitowanych stanowiły osoby z chorobami układu krążenia – 8,7 tys. Ponadto rehabilitacji poddano także 4,5 tys. ubezpieczonych z chorobami psychosomatycznymi i 2,0 tys. osób z chorobami układu oddechowego oraz 0,2 tys. osób w ramach pilotażowych programów z zakresu onkologii oraz kardiologii.
3. W populacji rehabilitowanych przeważali mężczyźni i stanowili 57,2% ogółu. Średni wiek ubezpieczonych w momencie skierowania na rehabilitację wynosił 48,2 lat.
4. W momencie skierowania na rehabilitację leczniczą lub w trakcie jej trwania 92,2% pobierało świadczenia, z czego: 26 tys. osób – zasiłek chorobowy, 28,7 tys. osób – świadczenie rehabilitacyjne, a 12,9 tys. osób – rentę z tytułu niezdolności do pracy. Przed rozpoczęciem rehabilitacji 5,8 tys. osób nie pobierało żadnych świadczeń.
5. W okresie 12 miesięcy po rehabilitacji, z populacji liczącej 73,4 tys. osób 25,9 tys. (tj. 35,2%) nie pobierało żadnych świadczeń. Kolejne 8,3 tys. osób (tj. 11,3%) pobierało jedynie zasiłek chorobowy nie przekraczający 20 dni, a 7,4 tys. osób pobierało zasiłek chorobowy przez okres dłuższy niż 20 dni. Dla 13,8 tys. osób ostatnim świadczeniem po rehabilitacji było świadczenie rehabilitacyjne, a dla 18,0 tys. rehabilitowanych – renta z tytułu niezdolności do pracy.
6. Z porównania świadczeń pobieranych w okresie 12 miesięcy od zakończenia rehabilitacji w latach 2008 -2009 wynika, że:

- odsetek osób nie pobierających po rehabilitacji żadnych świadczeń zwiększył się o 1,9 punktu procentowego;
  - nieznacznie, bo o 0,5 punktu procentowego w 2009r. zwiększył się odsetek osób, które po rehabilitacji pobierały rentę z tytułu niezdolności do pracy;
  - odsetek osób pobierających zasiłek chorobowy jako ostatnie świadczenie po rehabilitacji zmniejszył się o 4,5 punktu procentowego;
  - odsetek osób pobierających świadczenie rehabilitacyjne jako ostatnie świadczenie po rehabilitacji zwiększył się o 2,1 punktu procentowego.
7. Zgodnie z przyjętym założeniem odnośnie określenia skuteczności rehabilitacji, w 2009r. rehabilitacja okazała się skuteczna w przypadku 34,2 tys. rehabilitowanych, tj. 46,5% badanej populacji.
- Jeśli za dodatkowy czynnik analizy przyjmiemy tę samą jednostkę chorobową, z tytułu której pobierano świadczenia w momencie skierowania na rehabilitację leczniczą, jak i w okresie 12 miesięcy po jej zakończeniu, leczenie rehabilitacyjne okazało się skuteczne w przypadku 55,3% rehabilitowanych.
8. Z ogólnej populacji 73,4 tys. osób poddanych rehabilitacji leczniczej w 2009r. opinię „zdolny do pracy” otrzymało 79,7% rehabilitowanych, opinię „niezdolny do pracy” - 19,8% osób, a w przypadku 0,5% tej populacji niemożliwe było wydanie opinii.
- Z grupy 58,5 tys. osób z opinią „zdolny do pracy” 22,6 tys. osób nie pobierało po odbytej rehabilitacji żadnych świadczeń. Dla 14,3 tys. osób ostatnim świadczeniem pobieranym w okresie 12 miesięcy po odbytej rehabilitacji był zasiłek chorobowy, dla 10,9 tys. osób - świadczenie rehabilitacyjne, a dla 10,8 tys. - renta z tytułu niezdolności do pracy.